

45.5 m
8

CHRONOGRAPHIÆ

ASIATICÆ

ET

+2 Lc

ÆGYPTIACÆ

S P E C I M E N.

IN Q U O

I. ORIGO CHRONOLOGIÆ LXX INTERPRETUM
INVESTIGATUR:

II. CONSPECTUS TOTIUS OPERIS EXHIBETUR.

*Audendum est ut veritas illustrata pateat, multique ab
errore liberentur.*

Lact. Div. Instit. l. i. c. vi.

Prostant venales,
LONDINI, apud M. COOPER, ad insigne Globi,
in vico vulgo dicto Pater-noster-Row.

OXONII, apud J. FLETCHER: Et CANTABRIGIÆ,
apud T. MERRILL. MDCCLIX.

8

CHRONOGRAPHIA

CHRONOGRAPHIA

ASIATICA

ET

ÆGYPTIACA,

AB

ORBE CONDITO

AD

CHRISTUM NATUM

PER ANNOS 5500

AD FIDEM

SCRIPTORUM VETUSTISSIMORUM,

RESTITUTA et ILLUSTRATA,

Digerente CAROLO PHILOPŒO.

Magna est veritas et prævalebit.

*Ardua quamvis
Sit via, non metuit virtus invicta laborem.*

Marcilin. Palingen. lib. i.

8

CHRONOGRAPHI

ASIA

ET

EGYPTIA

ORBIS CONDITO

CHINIA MITAI

PER ALIAS 2200

AD TIDEM

SCRIPTORUM LITTERATISSIMORUM

ILLUSTRATA

DISCOURSES CHRONOGRAPHIQUES

PARIS, DE TURIN ET PARIS

PARIS, DE TURIN ET PARIS

PARIS, DE TURIN ET PARIS

MUSÉE DE PARIS

LECTORIBUS
CANDIDIS et ERUDITIS
SALUTEM.

ANNUS jam agitur vigesimus
secundus, ex quo disserta-
culam in lucem emisimus de *historia*
Aristeæ circa versionem scripturæ sacrae
ex Hebræo in sermonem Græcum per
LXX interpretes. In ea, *de sinceritate*
et autoritate, quam historia illa præ
se fert, fuse disservimus; objectiones
adversariorum diluimus; eorumque
vicissim errores retexuimus.

BIENNIO demum intercedente, se-
cuta est *Critica examinatio evangeliorum*

a

S. Matthæi

S. Matthæi et S. Lucæ de anno natali
Dominii et Salvatoris nostri IESU CHRIS-
TI: in qua demonstramus quod Je-
sus CHRISTUS natus sit die 25° Decem-
bris, anno urbis Romæ conditæ 750;
anno æræ Nabonassari 745; annoque
1 Olymp. 194.

ANNO Domini 1741, prodiit differ-
tatione nostra *De chronologia LXX interpretum*: In qua probamus, quod, secun-
dum rationes veterum *Hebræorum*,
effluxerint ab orbe condito ad CHRIS-
TUM NATUM anni 5500.

DENIQUE A. D. 1747. edidimus
*Supplementum ad dissertationem de chro-
nologia LXX interpretum*: Ad examen
revocavimus antiquitates veterum Græ-
corum et Sinarum: Epochas eorum
celebriores ad annos mundi secundum

P R A E F A T I O .

LXX interpres reduximus; multosque cum veterum tam recentiorum de *eis* errores correxiimus. Hæc quatuor opuscula *lingua Anglicana* scripta sunt.

Post autem quam intelleximus hæc nostra studia et labores fuisse ab eruditis benigne acceptos; subiit animum, aliquid adhuc ultra audendum esse ad *principia supra posita* magis magisque illustranda, et extra controversiam stabilienda. Hunc in finem novum aggressi sumus opus; quod jam, auxiliante Deo, feliciter absolvimus sub hoc titulo: *Chronographia Asiatica et Ægyptiaca ab orbe condito ad CHRISTUM NATUM per annos 5500, ad fidem scriptorum vetustissimorum restituta et illustrata.*

admixebat antiquitatem xii
IN hoc opere veram et indubiam
chronologiæ LXX interpretum originem
investigavimus; antiquitates Chaldaeo-
rum, Affyriorum, Medorum, Babyla-
niorum et Persarum, ad examen re-
vocavimus; *Laterculos regum istarum*
gentium secundum ordinem temporis,
quo singuli imperarunt, disposuimus;
et ex omnibus *unam continuam regum*
in hac vel illa gente *seriem à dispersione*
gentium ad *solutam à CYRO captivita-*
tem Babyloniam contexuimus, et *cum*
antiquitatibus veterum Hebræorum con-
tulimus.

PORRO, doctrinam veterum *Ægyptiorum* de *Mestraim* sive *Misraim* primo gentis conditore, et successoribus ejus in *Ægypto* inferiori per 25 generationes; de *Mene* primo coloniarum

ad

ad loca interiora *Ægypti* duce, regni
Thebani conditore et 38 successoribus
ejus; de triginta dynastiis *Manethonis*;
de regibus pastoribus qui subegerunt
Tanum et *Memphim*; de *peregrinatione*
filiorum Israel in Ægypto, primò sub
regibus pastoribus, et dein sub indigenis
per 215 annos; doctrinam, inquam,
veterum *Ægyptiorum* de hisce atque
similibus, ex fragmentis historicis quæ
adhucdum supersunt, rejectis omnibus
recentiorum conjecturis et hypothesi-
bus, eruimus, explicuimus, et ad sua
quæque loca et tempora reduximus;
eorumque denique omnium plane
mirandum cum antiquitatibus Hebrai-
cis, Chaldaicis, et Affyriacis, Medicis,
Babylonicis et Persicis *consensum* et
harmoniam demonstravimus. In his
autem ad harmoniam redigendis
nullas *hypotheses* fingimus, nullas *inter-
polationes*

polationes admittimus; testimoniis u-
terum unice adhæremus.

SED cum disquisitiones nostræ sub
manibus ita increverint, ut typis ele-
gantioribus, sumptuque mediocri im-
primi nequeant; id imprimis in con-
silio habendum esse duximus, ut *ex*
boc specimine habeant eruditæ unde ju-
dicens de valore et utilitate totius ope-
ris; nos vero vicissim, ut ex eorum
approbatione vel censura determinare
valeamus quid nobis demum de fato
totius operis statuendum sit.

INTEREA, si quis errorum nostro-
rum in hoc specimine aut in supra me-
moratis opusculis amicè nos monere
dignatus fuerit: id se facturum certò
sciat quod et sibi laudi, et nobis pari-
ter gratissimum erit. Hujus generis
quosdam

quosdam à nobis in dissertatione de
chronologia lxx interpretum com-
missos in hoc specimine correximus:
Idem pariter in reliquis facturi; si
modo tanti fuerint: ut emendationes
iterum in lucem prodeant.

AD stylum nostrum quod attinet,
nemini mirum videbitur, si ad pon-
dera rerum magis quam ad ornamenta
verborum respexerim. *Vera doctrina
temporum*, quam diu multumque quæ-
siveram, in variis et diversis fragmen-
tis veterum scriptorum *sparsa*, et fa-
bulosis subinde narrationibus corrupta
et involuta jacebat; *Semitæ* quæ ad
eam ducebant, *Tenues* erant atque *in-
numeris undique spinis ac vepribus ob-
fitæ*, et tantum non penitus detritæ;
neque dux nobis aderat aut *comes ad
viam monstrandam*, aut ad *molestias
itineris*

itineris levandas. Mihi autem sub-
tot tantisque difficultatibus laboranti,
prima cura fuit, ut disquisitionum no-
strarum summa capita *apris* et *dilucidis*
verbis exponerem: quod *unum* si quo-
quo modo consecutus fuero, leviores
errores lector benevolus facile excu-
sabit.

LONDINI,

14 Novembris,

1758.

CHRONOGRAPHIA
ASIATICA
ET
ÆGYPTIACA, &c.

INTRODUCTIO.

DE Chronologia LXX interpretum
et originibus hebraicis non ita
pridem egimus in alio tractatu
linguâ anglicanâ edito: De gentium
autem aliarum antiquitatibus parum
aut nihil ferè diximus. In hoc itaque
opusculo libet non modò Chronolo-
giam LXX interpretum fusius illustrare;
sed et in alienigenarum quoque cæstra
liberius excurrere; antiquitates eorum
decantatissimas penitus inspicere; et
cum

INTRODUCTIO.

cum gentis primariæ rationibus, qua potero brevitate, componere. Arduum sanè et difficillimum opus! Sed menti ad veritatem aspiranti, ejusque radiis undecunque demum illi emicuerint fo- vendis paratissimæ, haud planè, uti spe- rare licet, impar.

IN hoc studiorum genere claruerunt seculo superiori eruditissimi viri *Isaacus Vossius* et *Paulus Pezronius*; qui multa præclara et lectu dignissima suppeditant argumenta ad authoritatem versioni et **Chronologiæ LXX** interpretum conciliandam et stabiliendam. Non raro ta- men aberrant a genuinis calculis istorum interpretum; nec satis accurate contulerunt calculos suos interpolatos cum antiquitatibus aliarum gentium.

JOHANNES MARSHAMUS eques aura-
tus et baronettus, vir magno et excel-
lenti ingenio, magno ausu tentavit
antiquitates

INTRODUCTIO. 3

antiquitates omnium gentium componere cum calculis *Scaligeri*, *Ufferii*, aliorumque, qui cum Judæis recentioribus sequuntur *textum Hebræum scripturæ sacrae*: nec mediocrem inde laudem sibi comparavit; tanta utique dicendi venustate, tamque varia et recondita eruditione sua omnia ornavit. Sed si, quid ego de scriptis summi viri sentiam, liceat mihi libere profiteri; multum oblectat jucunda ejus et erudita varietas; sed ubique fere desideratur *nexus et unitas*. *Hypotheses* fingit; magnoque cum ornatu exponit; sed *veritatem historicam* non satis curat; in temporibus præsertim antiquioribus. *Chronologiam contractiorem* ex placitis scriptorum multis post **CHRISTUM NATUM** seculis concinnatam sequitur; rationes antiquiores **LXX** interpretum, ab omnibus ubique ecclesiis Christi olim receptas, valere jubet. Hæc itaque cum sic se habeant, rem nec in-

4. INTRODUCTIO.

utilem nos facturos, nec injucundam speramus; si calculos LXX interpretum, post *Vossium* et *Pezronium*, nos denuo ad examen revocaverimus; et antiquitates gentium, quas *Marshamus* cum suis rationibus conciliare non potuit, fusius et accuratius cum genuina LXX interpretum chronologia conferamus. Hanc enim veterem veraque regiam viam tenendo; tantus tamque mirandus, nisi me omnia fallant, comprehendetur consensus, inter tempora et res gestas omnium gentium; ut de veritate systematis LXX interpretum, nemo in posterum facile dubitare possit.

COEPTIS adspiret REX REGUM, et
DOMINUS DOMINANTUM; VERITAS
ÆTERNA; et VIRTUS ALTISSIMI: PATER,
FILIUS, et SPIRITUS SANCTUS: DEUS
TRINUS et UNUS. Tuque, ô CLEMEN-
TISSIME JESU! ô LUX ET VITA ET SA-
LUS NOSTRA UNICA! propitius ad sis
conatibus

INTRODUCTIO. 5

conatibus nostris; ne in tam arduo
cursu aut viribus deficiat tenuitas no-
stra, aut à te veritatis fonte incantus
aliquando declinet servorum tuorum
minimus!

DISSESSATIO PRÆLIMINARIS

D. E.

ORIGINE et AUTHORITATE

Chronologiæ Lxx Interpretum.

Q U O D *Chaldæi, Assyrii, Phœnices, Ægyptii, alii, multas de creatione mundi, de diluvio universali et de dispersione gentium habuerint traditiones; easque diu puras et incorruptas conservarint, una ac eadem omnibus communis patria et origo non finit nos dubitare.* Quam scedis autem *fabulis et superstitionibus* eas postea corruperint, non minus notum est eruditis. *Sola gens Hebræa, progenitores scilicet et posteri Abrahami, Isaaci, et Jacobi, antiquissimas doctrinas et*

DE ORIGINE CHRONOLOGIE, &c. 7

veras temporum rationes summa fide
et cura, puras per omnia secula et in-
corruptas conservarunt literisque con-
signarunt.

Ex hac gente prodiere, et per or-
bem terrarum jam longe lateque sparsa
sunt duo temporum systemata: unum
e textu *Hebræo* scripturæ sacræ elici-
tum: Alterum vero in versione ejusdem
textus in lingua græcam per LXX in-
terpretes. In utroque codice descriptas
habemus genealogias patriarcharum à
creatione mundi ad diluvium; et à di-
luvio ad nativitatem *Abrahami*.

Ex annis παιδογονίας patriarcharum
in textu *Hebræo*, colliguntur ab Adæ-
mo ad diluvium, anni 1656: à diluvio
ad nativitatem *Abrahami*, anni 292:
et à creatione ad nativitatem *Abrahami*,
anni 1948.

8. DE ORIGINE CHRONOLOGIAE

Ex annis ταῦτογονίας patriarcharum
in versione græca lxx interpretum,
colliguntur à creatione ad diluvium,
anni 2256; à diluvio ad nativitatem
Abrabami, anni 1072; ab Adamo
vero ad Abramum, anni 3328.

In his duabus periodis, calculus lxx
interpretum superat Hebræum per
annos 1380. Hinc consurgit præcipua
differentia inter systemata chronologica
Scaligeri, Usserii, aliorumque recen-
tiorum, et systema veteris ecclesiæ Christi
per totum orbem terrarum disperse.
Hinc fit, quod, qui textum Hebræum
sequuntur, supputent à creatione mundi
ad CHRISTUM NATUM annos circiter
4000: qui vero versionem lxx inter-
pretum, annos 5500.

DISCREPANTIAM hanc, quâ versio
græca tanto intervallo superat textum
Hebræum

Hebræum jamdudum obſervarunt et
valde demirati ſunt multi magni et
præſtantes vivi: Unde autem aut qui-
bus ex fontibus profluxerit, nemo,
quod ſciam, adhuc verè expoſuit.

Quod casu et negligentia ſcribarum,
id aceiderit, nemo ſanæ mentis dixe-
rit. Nam augere annos ætatis anti-
quorum hominum ante natos eis filios,
et reliquos ætatis eorum annos, eadem
proportione minuere, idque ſexies in
uno, et ſexies itidem in alio capitulo,
non *casum* redolet aut *negligentiam*, ut
olim obſervavit *S. Augustinus*, sed *in-
dūſtriam*. Stolidum itaque eſſet tem-
pus in hujusmodi figmentis refellendis
inutiliter terere.

Quod diſcrepancia hæc non ſit ad-
ſcribenda interpolationibus aut temeri-
tati criticorum evidentiſſimè demon-
ſtratur ex testimonio *Demetrii* apud
Eusebium

10 DE ORIGINE CHRONOLOGIE.

Eusebium [a]; et ex *authoritate S. Lucæ* in *evangelio* suo. *Ille enim* in libro, quem de *Judæis* scripsit paucis tantum post versionem *LXX* interpretum annis [b], supputavit à diluvio ad *descensum Jacobi* in *Ægyptum* annos *ayξε*, i. e. 1362; qui additi annis à *creatione* ad *diluvium*, 2256, consitunt annos 3618, qui est *ipissimus annus mundi*, quo, secundum *calculos LXX interpretum*, *Jacobus* descendit in *Ægyptum*. Nec mirum est quod in *hodiernis codicibus Eusebii*, litera 6,

[a] *Præp. Evangel. lib. ix. cap. 21.*

[b] *Demetrius apud Clementem Alexandrinum Strom. I. p. 146.* In libro quem scripsit de regibus *Judea*, supputavit ab *expeditione Senacherib* in *Judæam* contra *Ezechiam* ad *captivitatem Babyloniam* annos 128, menses sex; à *captivitate* decem tribuum usque ad *Ptolemaeum quartum Ægypti regem* annos 573, menses novem; et à *captivitate Babylonica* annos 338, menses tres: *Floruit igitur Demetrius*, ut mihi videtur, sub *Ptolemaeo Philopatore*, *sekaginta circiter annis* post versionem *LXX interpretum*.

in-

incuriâ scribarum exciderit; aut quod aliquis inter criticos cæteris audacior volens corrigeret calculos *Demetru* ad mentem *African*i, qui supputavit annos 2262, à creatione ad diluvium, pro annis 3618, apud *Demetrium*, substituerit annos 3624; cum anni 2262, et anni 1362, exactè confiant annos 3624. Ex hoc, inquam, illustri testimonio *Demetrii*, invicte, demonstratur, contra novatores hujus et superioris seculi, non modo summa antiquitas versionis græcæ scripturæ sacræ per LXX interpretes, sed quod anni *τωιδογονίας* patriarcharum, ut et nomen et anni *Cainan* secundo adscripti eodem plane modo legerentur in vetustissimis exemplaribus LXX interpretum, quo nunc leguntur in codicibus nostris correctioribus; et si huic vetustissimo testimonio *Demetrii* insuper addamus divinam authoritatem *S. Lucæ*, qui *Cainan* secundum recenset

inter

12 DE ORIGINE CHRONOLOGIAE.

inter progenitores domini nostri JESU CHRISTI secundum carnem [c], rem certe ponit extra omnem controversiam.

QUOD *Judæi* ex altera parte, aliquando aut de industria corruerint codices *Hebræos* in odium Christianorum, mihi semper visum est ab omni verisimilitudine alienissimum. Tritum est axioma, unicuique in rebus suis, nisi contrarium ostendi possit, credendum esse. *Judæi* [d] autem uno fere

[c] Scio quidem, quod duo magni et de bonis literis optime meriti viri, *Jac. Usserius archiepiscopus Armaganus* in *Diatriba de Cainane* secundo, et *Johannes Ernestus Grabius* in *Dissertatione de variis vitiis LXX interpretum versioni illatis*, omnibus viribus conantur vim horum argumentorum eludere. Nihil autem illi demonstrant, praeter hanc tristissimam veritatem; quod nec dignitates eminentissimæ, nec eruditio quantumvis maxima, possint homines semper ab erroribus liberos conservare.

[d] Videsis. *Guilielm. Postel. de Phœnic. Charact. cap. quod incipit: Constanti Samarita-*

LXX. INTERPRETUM.

ore constanter affirmant *duo* *ibi* *fuisse*
in usu characterum genera, à tempore
legis à Moſe data, usque ad captivita-
tem Babylonicam: *Unum vulgarem* et
civilem, quem post captivitatem solu-
tam, reliquerunt *Samaritanis*; alte-
rum *sacrum*, *solis* *sacerdotibus* et *pro-
phetis* *in usu*; in quo *lex* data fuit, et
libri Mosis et Prophetarum *scripti*: *Ho-
rum* *curam*, *custodiam*, et *interpretatio-
nem* *commissam* *fuisse* LXX senioribus
et prophetis; *Ezram* post *reditum*
populi à *captivitate Babylonica*, *libros sa-
cro charactere* *scriptos*, *recognoscisse* et
correxisse; *vocalium* et *accentuum* *u-
sum*, prout illos à prophetis acceperat,
restituisse; *virosque synagogæ magnæ*
docuisse, quomodo codices ejus *sic*
correcti *legendi* et *intelligendi* *essent*,
non solum *cum punctis*, *sed etiam sine*
punctis; *seſe* *denique* à *temporibus*

norum fide, &c. et *Johan. Buxtorf*, *fil. de ling. Hebr.*
Orig. et Antiquit. et liter. Hebr. genuin. Antiq.

Ezrae

14 DE ORIGINE CHRONOLOGIAE

*Exrœ omnia sua exemplaria ad fidem
istorum codicum semper exegisse; et
etiamnum ad hunc usque diem exi-
gere; nec quenquam unquam ausum
fuisse quicquam eis addere, detrahere,
aut mutare. Quare, cum hæc sit
doctrina *Judæorum* de hodierno textu
Hebræo scripturæ sacræ; de fide eo-
rum dubitare sine testibus idoneis aut
argumentis apodeicticis in contrarium,
mihi nefas esset.*

*REJECTIS itaque omnibus hypothesisibus,
quæ statuunt hodiernum textum *He-
bræum* scripturæ sacræ fuisse à *Judæis*
aliquando corruptum in odium christia-
norum; aut versionem græcam LXX in-
terpretum fuisse à multis jam seculis
corruptam et interpolatam; alia nobis
ineunda est via; nescio an à quoquam
ante nos trita; plana tamen et expe-
dita, et ad metam, quò tendimus,
recta ducens. Notum est, quod in
plerisque*

plerisque causis, circumstantiæ multum valeant ad veritatem inter litigantes detegendam. In re dubia, hic affirmat; ille negat: sed in judicio ex circumstantiis invicem collatis serendo, vir prudens et sagax haud unquam fallitur.

PER circumstantias in hoc casu, intelligo statum et conditionem chronologiæ, tum in *Judea*, tum inter gentes, ea ætate, qua *Eleazarus* pontificatum tenuit *Hierosolymis*, *Ptolemaeus Philadelphus* regnavit in *Ægypto*, et LXX interpretes scripturam sacram ex *Hebræo* sermone verterunt in *Græcum*: quas scilicet gentes et qualem singulæ habuerint traditiones et calculos de antiquissimis temporibus mundi. De his, inquam, omnino expedit ut primum inquiramus. Ordinamur igitur à *Romanis*.

QUÆ

16 DE ORIGINE CHRONOLOGIAE

Quæ vulgo fabulantur de adventu
Jani sive *Noachi* in *Italiam*; aut de
 regno *Saturni* ex prosapia *gigantum*;
 aut *Pici* sive *Jovis*, &c. in eadem re-
 gione, nullam merentur fidem. *Dio-
 nysius Halicarnassensis*, qui antiquitates
Romanorum [e] ad veritatem histori-
 cam exegit, testis est locupletissimus,
 antecessores eorum et *Græcos* fuisse, et
 ex gentibus non minimis aut vilissi-
 mis; aborigines *Italiæ* scilicet fuisse
 ex *Oenotria* in *Arcadia*, *Mediterranea*
Peloponnesi regione nobilissima; *Pelasgos*
 postea venisse in eandem regionem;
 tum *Evandrum* cum aliis *Arcadibus*;
 dein *Herculem* cum *Peloponnesiis*; et
 postremò, *Æneam* cum *Trojanis* suis;
 ex omnibus denique conflatam civita-
 tem, quæ à *Romulo* appellata est *Roma*.
 Quare, cum isti omnes græcanicæ fue-
 rint originis, manifestum est, quod

[e] *Antiq. Rom.* lib. i.

Romani

Romani nihilo plus scire potuerint de primis mundi seculis quam *Græci*, à quibus erant oriundi.

Quæ autem aut qualisnam fuerit *Græcorum* de vetustissimis temporibus scientia, luculenter exposuit *Varrone* ille *Romanus*, qui, teste *Arnobio* [f], multi-formibus eminens disciplinis, et in vetustatis indagatione *rimator*, in librorum quatuor primo, quos de gente conscriptos *Romani* populi dereliquit, curiosis computationibus edocuit, ab *Ogygis* diluvio, ad usque *Hirtii* consulatum et *Pansæ*, annorum esse *millia* nondum *duo*. *Hirtius* autem et *Pansa* consules fuere anno U. C. 711, et secundum calculos nostros A. M. 5461. Unde consequitur diluvium *Ogygis* in *Græcia* accidisse circa A. M. 3460, tempore *Ægydri* sexti Sicyoniorum regis; annis post diluvium Noæ cir-

[f] *Contra gentes*, lib. v. pag. 161.

C

citer

18 DE ORIGINE CHRONOLOGIAE

citer 1200; annisque à confusione linguarum 670. Idem alibi testatur [g], *Bœotias Thebas*, quas ante istum *cataclysmum Ogyges* condidit, omnium oppidorum in *Græcia* fuisse antiquissimum. Porro, *Censorinus*, vir in dīgerendis temporibus accuratiissimus ex eodem *Varrone* [b] tria discrimina temporum tradit: *Primum* ab hominum principio ad *Cataclysmum Ogygis*, quod propter ignorantiam, vocatur ἀδηλον: *Secundum* à *Cataclysmo Ogygis* “ad *Olympiadem primam*; quod quia “in eo multa fabulosa referuntur, Mu- “θικὸν nominatur; *tertium*, à *prima Olympiade* ad nos, quod dicitur “ισοπικὸν, quia res in eo gestæ veris “historiis continentur. *Primum* tem- “pus, sive habuit initium, sive semper “fuit, certè quot annorum sit, non “potest comprehendi. *Secundum*, non

[g] *De Re Rustic.* lib. iii. [b] *De Die Natal.* cap. 21.

planè

“ planè quidem scitur, sed tamen ad
 “ mille circiter et 100 annos esse cre-
 “ ditur.” Hæc clara sunt et extra
 controversiam. Sed si *primum* illud
intervallum fuerit tam *Græcis* quam
Romanis prorsus *incognitum*; et si *se-
 cundum* erat *planè incertum*: Quis di-
 xerit LXX interpretes novam suam sup-
 putationem instituisse in gratiam eorum
 quibus nulla omnino temporum tam
 antiquorum supputatio nota fuit aut
 recepta?

A *GRÆCIS* itaque transeamus ad
CHALDÆOS, *ASSYRIOS*, et *ÆGYPTIOS*.
 Nam, cum inter criticos recentiores
 sint aliqui cæteris audaciores [i], qui

[i] Vide Jacobum Perizonium in *Origin. Babyl.* c. xiv. p. 316. Cujus hæc sunt verba: “ Nam
 “ quum necessario fraus in tot patriarcharum annis
 “ vel ab *Indæis* in *Hebraico* textu ad minuendam
 “ suæ historiæ antiquitatem, vel a *Græcis* inter-
 “ pretibus ad eam augendam, consulto prorsus
 “ consilio debuerit fuisse facta, exputare nequeo.”

20 DE ORIGINE CHRONOLOGIAE

suspiciuntur discrepantiam inter tex-
tum Græcum et Hebræum scripturæ
sacrae adscribendam esse fraudi inter-
pretum, ne infra antiquitates Chaldæo-
rum et Ægyptiorum, longe adeo subsi-
derent origines Judaicæ; operæ preti-
um duximus, antequam ad alia majo-
ris momenti procedamus, paucis ostendere;
quod antiquitates, quibus gentes
istæ sese tantopere præ aliis extulerunt,

“ nec reperio, quæ tanta res *Judæos* movisset, ut
“ eam minuere adeo vellent, imprimis quum fi-
“ nitimi illis populi, *Chaldæi*, *Ægyptii*, &c. ex
“ antiquitate longa vel præcipuam suis originibus
“ majestatem addere studuerint, et ipse *Josephus*
“ pro antiquitate rerum *Judaicarum* contra *Apio-*
“ *nem* quoque depugnaverit. Longe itaque veri-
“ milius, *Græcos* interpretes, quicunque tandem illi
“ fuerunt, in *Ægypto* FRAUDE HAC usos; ne infra
“ *Ægyptiorum* antiquitatem longe adeo sub siderent
“ origines *Judaicæ*.” Hæc ille. Ea tamen est vis
veritatis, ut statim subjungat: “ Fateor tamen vi-
“ cissim, nimis exiguum videri spatium totius in-
“ tervalli, quod inter diluvium et *Abrahæ* æta-
“ tem in *Hebraica* chronologia intercedit, sed
“ quod alterius et longioris est disquisitionis.”

fuerint

fuerint revera aut tam absurdæ et incre-
dibiles, aut tam corruptæ, confusæ et
fabulosæ; ut nemo facile crediderit
fuisse unquam inter *Judeos* aliquem in-
terpretem tam fatuum, ut consulto
prorsus consilio et in gratiam hujus-
modi ineptiarum voluerit antiquitates
gentis suæ innovare aut corrumpere!
Incipiamus à *Chaldæis*.

CHALDÆI, inquit *Diodorus Siculus* [k],
Babyloniorum “ *vetustissimi*, eum in re-
“ publica ordinem tenent, quem
“ *Ægypti Sacerdotes* fibi vendicant.
“ Deorum cultui addicti per omne vitæ
“ tempus philosophantur, et præcipu-
“ am ex *astrologia* gloriā nanciscun-
“ tur. Mundi quidem naturam sem-
“ piternam esse perhibent, quæ neque
“ certum principii ortum habeat, ne-
“ que corruptionem ullo deinceps
“ tempore admittant: Sed ordinem

[k] *Biblioth. l. ii. p. 82—116.*

22 DE ORIGINE CHRONOLOGIAE

“ hunc et ornatum universi à divina
“ quadam providentia existere; quæ-
“ que nunc in cœlo fiunt singula, non
“ casu aut sua quadam sponte, sed de-
“ terminato et firmiter rato Deum
“ judicio perfici. Ex longa igitur sy-
“ derum observatione et exæcta motu-
“ um atque virium cujusque cogni-
“ tione, quâ universos præstant morta-
“ les, multa hominibus eventura præ-
“ dicant. Maximam vero consideratio-
“ nem et singularem motus efficacita-
“ tem esse in *quinq̄e stellis*, quas alii
“ PLANETAS, ipsi INTERPRETES no-
“ minant; *Deos principes* numerant
“ duodecim; singulis *mensis*, et de
“ duodecim zodiaci signis *unum* at-
“ tribuunt. Per *hæc SOL et LUNA*,
“ cæterique cuncti PLANETÆ cursus
“ faciunt: ita ut SOL ANNI, LUNA
“ MENSIS SPATIO CIRCUITUS SUOS AB-
“ SOLVANT. At numerum annorum
“ quibus mundi se considerationi va-
“ cassæ

“ casse collegium Chaldaeorum asseverat
 “ haud facile credideris; nam ad ex-
 “ peditonem Alexandri in Asiam an-
 “ nos 473000 numerant.” Hæc Dio-
 dorus de sapientia veterum Chaldaeorum,
 et de antiquitate mundi.

M. TULLIUS CICERO [l] de alia qua-
 dam periodo loquitur; *Babyloniorum*
 scilicet et eorum qui ex *Caucaso* cœli
 signa et stellarum cursus observarunt,
 quæque 470 annorum millia, ut ipsi
 dicebant, monumentis comprehensa
 contineret. Sed an hæc eadem fuerit
 cum præcedenti, an vero diversa pa-
 rum aut nihil refert.

JAMBlicus apud PROCLUM [m], ex
 HIPPARCHO refert, *Affyrios* habuisse

[l] De Divinat. l. i. fol. 88. et l. ii. fol. 128.
 Ed. Ald. 1552.

[m] Comment. in Timæum Platon. p. 31. Ed.
 Bas. 1534.

non solum *observationes cœlestes* ducentorum et *septuaginta millium annorum*; sed et *eosdem etiam literis mandasse* omnes *restitutiones*, *ἀποκαλασάσεις* et *periodos septem mundi naturalis rectorum*, *κοσμονομάρτιον*.

ALEXANDER POLYHISTOR apud SYNCCELLUM [n], ex BEROSO, qui vixit ætate *Alexandri magni*, tradit *Babylonios* multa conservasse *commentaria de* *cœlo et terra*, de primo rerum ortu, deque regibus, et rebus ab eis gestis; idque ab annis ad id usque tempus, *centum et quinquaginta millibus*.

AD hasce atque similes portentosas periodos quod attinet, quid obstat quo minus concludamus cum Cicerone, loco modò citato; *Qui vident quadraginta et septuaginta millium annorum in periclitandis et experiandis pueris Babylonios posuisse, fallunt.* Si

[n] Syncel. p. 28.

enim

enim esset factitatum, non esset desitum.
Neminem autem habemus auctorem, qui
aut fieri dicat, aut factum sciat.

Hæc autem non sunt ita accipienda
quasi innuere vellem *Babylonios* et
Ægyptios nullas habuisse antiquas ob-
servationes; aut quod antiquitates eo-
rum non convenerint in multis cum
originibus *Judæorum*. Nam, è contra,
libenter concedo,

i. QUOD *Babylonii* et *Ægyptii* ha-
buerint observationes astrorum ab ul-
timâ ferè hominum memoriâ. Hoc
utique multi scriptores fide dignissimi
uno ore tradunt: *Diodorus Siculus*,
loco supra citato; *Plinius* [o], qui
hæc ad verbum ex scriptis *Epigenis*,
Berosi et *Critodemii* refert, viz. “Quod
“ *Epigenes* apud *Babylonios* DCCXX an-
“ norum observationes siderum cœsti-

[o] *Hist. Nat. lib. vii. cap. 57.*

“ libus

26 DE ORIGINE CHRONOLOGIAE

“ libus laterculis inscriptas docet,
 “ gravis auctor imprimis; qui mini-
 “ mum, *Berosus* et *Critodemus* ccccxc
 “ annorum;” scilicet *ante usum pugil-
 larium et papyri*, ut clariss. *Harduinus*
 non sine magna probabilitate verba eo-
 rum exponit. *Simplicius* [p] in com-
 mentario suo in librum secundum
Aristotelis de cœlo, ex *Porphyrio* te-
 statur, *Callisthenem* Babylone agentem
 misse ad *Aristotelem* in *Græciam* ob-
 servationes astrorum annorum 1903
 Babylone servatas usque ad captam,
 ab *Alexandro Babylonem*. Ipse met
Aristoteles [q], ubi de eisdem obser-
 vationibus loqui videtur, diserte scri-
 bit, *Ægyptios* et *Babylonios* stellas ab
 antiquis temporibus observasse; seque
 multa ab eis fide digna de singulis
 stellis accepisse. Quin et *Simplicius*

[p] In libro secundo de cœlo, f. 123. Ed.
 Ald. 1526.

[q] De Cœlo, lib. ii. cap. xii. Ed. Par. 1619.
 de

de antiquitate observationum *Ægyptiorum* et *Babyloniorum* agens, calculum suum superioribus addit his verbis [r]: ἡχεσα δὲ ἐγὼ Ἀιγυπτίας Ἀσρων ταρατηρήσεις ἔχειν ἐγεγραμμένας ἐκ ἐλάτοσιν ἥ δισχιλίοις ἐνιαυτοῖς, Βαβυλωνίας δὲ ἔτι ταλείοσιν. i.e. Audivi etiam ego *Ægyptios* habere observationes astrorum duorum millium annorum; *Babylonios* vero plurium. Tot autem tantisque testibus fidem cum quibusdam doctissimis viris, derogare, quid aliud esset quam omnem fidem historicam funditus evertere!

2. CONCEDIMUS *Berosum* multa si de digna conservasse de antiquitatibus *Babyloniorum*, *Affyriorum*, et *Medorum*; quæ cum aliis historicis antiquis bene conveniunt: Imprimis vero, *laterculos septem regum Chaldaeorum*, et *sex Ara-*

[r] Comment. in lib. i. Arist. de cœlo, fol. 27.

28 DE ORIGINE CHRONOLOGIAE.

bum, qui imperarunt in *Babylonia*, ab *Evechbo* usque ad *Belum* primum *Aff*-
riorum regem; *laterculos regum Affyriæ*
et *Mediae*, qui regnarunt à *Belo* ad *Sar*-
danapalum et *Arbacem*, et ab illis ad
mortem *Astyagis*, et initium imperii
Persarum sub auspiciis *Cyri*, per longam
annorum 1735 seriem.

3. CONCEDIMUS, quod inter alia
multa fabulosa et absurdæ, quæ *Berosus*
tradidit de originibus *Babyloniorum*;
ea quæ refert de decem generationi-
bus ante diluvium; de longævitate
antediluvianorum; de arca, in qua
servatus fuit *Xisuthrus* cum amicis
suis; de avibus ex ea emissis ad explo-
randum num terra alicubi appareret;
et de reliquiis arcæ diu apud *Armenios*
servatis, manifeste demonstrant popu-
lares suos ad ejus usque æstatem con-
servasse memoriam magnæ illius, nec
unquam satis admirandæ orbis terrarum
catastrophes!

4. DE-

4. Denique, ne quid de laudibus *Beroſi* detrahere videamur, non est omissendum illud eius encomium apud *Plinium*; quod *Athenienses* ei statuunt inaurata lingua, ob scientiam ejus astrologicam et divinas predictiones, publice in gymnaſio consecrariunt.

His autem sic breviter præmissis, ne vera cum falsis confundamus: restat ut inquiramus quænam fuerit doctrina *Chaldeorum* de temporibus quæ præcesserant *Ezechionum* primum eorum post diluvium regem? et dein, num probabile sit, quod lxx interpretes depravarint textum *Hebreum* scripturæ sacræ ne antiquitates *Hebræorum* longe adeo subsiderent infra antiquitates *Chaldeorum*?

Ad primum quod attinet; constat ex *Diodoro Siculo*, et ex fragmen-
tis *Beroſi*, *Abydeni*, *Alexandri Poly-
bistoris*

30 DE ORIGINE CHRONOLOGIÆ.

historis et Apollodori apud Syncellum,
quod *Chaldaei* statuerint mundum hunc
aspectabilem fuisse vel casu vel provi-
dentia divina in ordinem redactum ex
chao quodam ab æterno præexistente;
quod supputarint tempora per *Saros*,
Neros et *Seffos*; quorum *Sarus* con-
stabat tribus millibus et sexcentis annis;
Nerus, sexcentis, et *Soffus*, sexaginta;
quod agnoverint decem reges, qui
imperarunt in *Chaldaea* ante diluvium
Saris 120, hoc est, annis 432000;
quod numerarint 86 reges qui im-
perarunt in eadem regione à diluvio
ad *Evechoum* *Saris* 9, *Neris* 2, *Soffis*
8, hoc est annis 34080; et de-
nique quod ab *Evechoo* et deinceps sup-
putarint annos regum suorum per
annos solares, menses et dies. E con-
tra, ex LXX interpretibus constat, quod
*Deus in principio crearit cœlum et ter-
ram*; quod à creatione mundi ad *di-
luvium* effluxerint anni 2256, et quod

à diluvio ad dispersionem gentium (cui convenit ætas Evechoi) lapsi fuerint anni 533 tantum. Quare, cum tanta tamque inncredibilis disproportione intercedat inter fabulosas antiquitates Chaldaeorum et calculos LXX interpretum; quis sanæ mentis credere potest cum doctissimo Perizonio, quod LXX interpretes textum Hebræum scripturæ corruperint, ne antiquitates Hebræorum longe adeo subsiderent infra antiquitates Chaldaeorum!

NON sane me latet quod aliquam multi præstantes viri tentarint conciliare antiquitates Chaldaeorum cum calculis LXX interpretum, ut *Anianus*, *Panadorus*, *Suidas* inter antiquiores; et magnus *Scaliger*, duobus fere abhinc seculis in notis suis ad *Græca Eusebii*; et denique, quod clarissimus *Desvignolius* non ita pridem in chronologia sua conatus sit easdem reducere

32 DE ORIGINE CHRONOLOGIAE

et esse multum infra calculos recentiorum
Rabbinorum: Sed pace tantorum vi-
rorum, *media*, quibus ad hujusmodi
conciliationes utuntur, in tot *incer-
tis*, *falsis* et *absurdis* postulatis fundan-
tur, ut mihi persuadere non possim
patientia lectorum abuti in iis refu-
tandis. A *Chaldaeis* igitur transeamus
ad *Ægyptios*.

Ægyptii, pari fere cum *Chaldaeis* ;
cum aliis vero gentibus multò potiori
jure de antiquitate generis sui decerta-
runt. Terra eorum olim appellata
fuit *Mesiræa* ; argumento certissimo,
suisse illos à *Misraim*, *Mitzraim*, sive
Mesraim *Chami* filio oriundos. Sed nisi
scriptores sacri prævissent, et lumen
nobis accendissent, impossibile foret
ulli mortalium antiquitates *Ægyptio-
rum* componere ad *normam* veritatis ;
aut cum antiquitatibus aliarum gen-
tium conciliare. Soli scriptores sacri

tios verè docent, quod, post diluvium universale, *Noachus*, non ut rex sive tyrannus, sed ut pater familias posteros suos rexerit spatio 350 annorum.

Quod *Sem* et *Arphaxad* semi-primo-genitus eodem post *Noachum* functi sunt officio usque ad conjurationem *Nembrodi*, et cœptam turris *Babylonicae* ædificationem, anno post diluvium 493; et denique quod ante illud tempus nulla fuerit linguarum diversitas; nulla populorum dispersio [s]; nullum in terris regnum conditum. Hinc *Synclerus* refert, quod “Anno primo “post dispersionem gentium, primus “*Mestream* regionem, id est, *Ægyptum* incoluerit et in ea regnarit *Mestraim* [t].” Item alibi, “ex quo “*Mestraim* secundo *Chami* filio, *Ægyptus* primum habitata sit, ad hoc “usque tempus ab *Hebræis*, *Syris* et

[s] *Chronograph.* p. 9. [t] *Id.* p. 37, 38.

D

“*Arabibus*

34 DE ORIGINE CHRONOLOGIAE

“Arabibus regio vocatur *Mesiræa*.^u Hinc *Josephus* [u], *Ægyptum* *Mesrem* et *Ægyptios* *Mesiræos* vocat. Hinc denique ipsimet *Ægyptii* in vetustissimo quodam regum suorum laterculo apud *Syncellum* [x] *Mesraim* pro primo gentis suæ conditore agnoscunt. Quis igitur in tanta luce ferre potest inconditas quorundam recentiorum hypotheses, qui nunc antiquitates *Ægyptiorum* longius quam par est, protrudunt; nunc metachronismis minime fereidis omnia confundunt!

Ad ipsos *Ægyptios* quod attinet, libenter agnoscimus multos apud illos extitisse ab ultima fere hominum memoria philosophos insignes: Imprimis vero sapientissimum illum *Mercurium* sive *Hermetem* *Trismegistum*: Cujus sublimis doctrina de *Deo*, de *creatione mundi*, non minus convenit

[u] *Antiq. l. i. c. 6.*

[x] *P. 91.*

cum

cum doctrina *Mosis et Prophetarum* [x],
 quam adversatur impiis, et absurdis
 traditionibus *Babyloniorum*. Hunc, in-
 quid “ *Lactantius, Ægyptii, Thoth ap-*
 “ *pellant* [y], à quo apud eos primus
 “ anni sui mensis nomen accepit.
 “ Idem oppidum condidit, quod etiam
 “ nunc græcè vocatur ‘Ερμόπολις: et
 “ *Saitæ* colunt eum religiose. Qui
 “ tametsi homo, fuit tamen antiquissi-
 “ mus et instructissimus omni genere
 “ doctrinæ: adeo ut ei multarum re-
 “ rum, et artium scientia, *Trismegisto*
 “ cognomen imponeret. Hic scripsit
 “ libros et quidem multos ad cognitio-
 “ nem divinarum rerum pertinentes,
 “ in quibus majestatem summi ac sun-
 “ gularis Dei afferit, iisdemque nomi-
 “ nibus appellat, quibus nos, *Deum*
 “ et *Patrem*. Ac ne quis nomen ejus
 “ requireret, ‘Αγώνυμον esse dixit: eo
 “ quod nominis proprietate non egeat,

[x] Vid. Pæmand. c. i. [y] Institut. l. i. c. 6.

36 DE ORIGINE CHRONOLOGIAE

" ob ipsam scilicet unitatem. *Ipsius*
 " hæc sunt verba: ὁ δὲ Θεὸς, εἰς, ὁ δὲ
 " εἰς ὄνοματος καὶ τροσθέεται. Εἰς γὰρ ὁ
 " ὥν αἰώνυμος. *Deo igitur nomen non est*
 " quia *solus est*: nec opus est proprio
 " vocabulo; nisi cum discriminem exigit
 " multitudo, ut unamquamque personam
 " sua nota et appellatione designes. *Deo*
 " autem, quia semper unus est, proprio
 " um nomen est *Deus.*" *Hæc Laetan-*
tius. *Floruit autem hic philosophorum*
Phœnix tempore Menis, ut suo loco
demonstrabitur.

SECUNDO, agnoscimus quod sapientes apud *Ægyptios* semper apud se conservarint memoriam *creationis mundi.* Hoc constat ex *Julio Solino Polyhistori*, et *Julio Firmico mathematico*: *Quorum alter de annua exundatione Nili* [z] *circa ortus Sirios, sive xiii* *calendas Augustas differens, diserte*

[z] Cap. 34.

testatur,

testatur, quod illud tempus sacerdotes *natalem mundi* judicarint [a]; alter vero *Petosirim* et *Necepsum* eo nomine laudat, quod prudentia sua ad ipsa secreta divinitatis accesserint, et *mundi genituram* divino nobis scientiae magisterio tradiderint. *Petosiris* autem eodem tempore floruit cum *Manethone*; uti ex *Apotelesmaticis* ejusdem *Manethonis* conjicere licet [b].

TERTIO agnoscimus, quod omnia ferè quæ novimus de antiquitatibus veterum *Ægyptiorum*, debeamus studio et industriæ *Manethonis* et *Eratosthenis*: quippe qui ex adyta templorum in *Ægypto* et *Thebaide* eruerunt, et cum publico communicarunt omnia quæ in eis reperire potuerunt memoratu digna: *Manethoni* scilicet, *vetus illud chronicon*, cuius initium cœpit à *mundi conditu*; *lateralculum illum 25 regum Tanitarum*, qui per annos 715 floruerunt à *Mes-*

[a] In *Præf.* ad lib. iv. [b] Lib. v. y. 10.

38 DE ORIGINE CHRONOLOGIÆ

raim ad Concharim, et ad captam usque à *pastoribus Tanim*; descriptionem *triginta dynastiarum* à *Mene* primo earum conditore, usque ad *Nectanebum*, &c. *Eratostheni* vero *lateralculum illum*. 38 regum *Thebanorum*, qui floruerunt in ista regione per annos 1076 à *Mene* ad *Amuthanthæum*; cuius usum et præstantiam in antiquitatibus *Ægyptiorum* digerendis et confirmandis, nemo satis laudare potest.

JAM VERO cum nos in opere nostro, antiquitates *Ægyptiorum* ex fragmentis *Manethonis* et *Eratosthenis*, quæ adhucdum supersunt, summâ fide et curâ collectas, ad examen revocavimus, et ad sua singulas tempora restituimus; atque hoc pacto, concordiam earum cum antiquitatibus *veterum Hebræorum* demonstravimus; non opus est actum alibi hic iterum agere. Ad præsens institutum, nihil aliud necessarium.

rio requiritur, nisi ut ostendamus; quod secundum relationem *Manethonis*, chronologia *Ægyptiorum* in tam multis discreparit à calculis LXX interpretum, ut prolus absurdum foret suspicari hos in annis patriarcharum digerendis quicquam ab eis mutuasse. Quod jam paucis expedendum est.

I. SAPIENTES apud veteres *Ægyptios* per periodum 36525 annorum, nihil aliud significare voluerunt, nisi numerum annorum lunarium, sive mensum *Synodicarum lunæ*, quæ effluxerant à creatione mundi ad initium regni *Menis* apud *Thebanos*. Hæc est clavis illa aurea, quæ sola recludit fontes, unde veteres sapientes apud *Ægyptios* hauserunt doctrinam suam de temporibus usque ad ætatem *Menis*. Periodum 36525 annorum dispescabant in duo intervalla: quorum pri-

40 DE ORIGINE CHRONOLOGIAE

inum fuit 33984 annorum; et comprehendebat regna 12 Deorum: alterum fuit 2541 annorum; et comprehendebat tempora 8 Semideorum, qui regnarunt post deos usque ad tempora Menis. Per duodecim Deos intelligebant duodecim Patriarchas; qui jure primogenituræ imperarunt in reliquos homines ab Adamo ad rebellionem Nembrodi; per 8 Semideos, ipsum Nembrodum et septem primos reges Tanitas. Conveniunt tempora accurate cum rationibus veterum Hebreorum [c]. Quid jam ad hæc sacerdos Heliopolitanus? Periodum istam 36525 annorum expónit de annis canicularibus; eosque adscribit Diis et Semidiis suis fabulosis, quos regnasse autumat ante tempora Mestraim et initia dynastiarum. Quis posthac negabit, quin Manetho fuerit fidissimus antiquitatum patriæ suæ interpres! Dignus omnino historicus,

[c] Vid. Syncel. p. 51, 52.

cui

cui LXX interpretes fasces submitterent, ne origines *Hebraicæ* longe adeo sub-
siderent infra antiquitates *Ægyptio-
rum!*

2. Si quis recte componat laterculos
regum *Tanitarum* et *Diospolitarum* cum
doctrina veteris *Chronici* et *Dynastia-
rum*, certissime deprehendet, quod
Menes regnare cœperit *Thebis* plusquam
ducentis annis post adventum *Misraim*
in *Ægyptum*. *Manetho* autem, qui
doctrinam veteris *Chronici* non intel-
lexit, et laterculum regum *Thebano-
rum* nunquam viderat, habuit *Misraim*
et *Menem*, pro uno eodemque rage.
Quod parum abest, quin æque absur-
dum sit ac illud præstantissimi *Mar-
shauni*: Scilicet quod *Misraim* sive
Menes regnare cœperit ab ipsis orbis
renovati initii, i. e. antequam nasce-
rentur!

12 DEMORTIGINE CHRONOLOGIE

3. Ex seriebus regum qui imperaverunt in *Ægypto*, certum est, quod reges pastores subegerint *Ægyptum* inferiorem; et in ea regnarint per aliquam multos annos; ex eisdem pariter seriebus nihil certius est, quam quod *Israelitæ* nunquam regnarint in *Ægypto*. *Manetho* autem iniquissime confundit pastores cum *Israelitis*; et istorum expulsiōnem, cum horum exitio triumphante sub auspiciis *Mosis*: atque sic *Josephum* aliosque multos incautos scriptores in eundem seduxit errorem.

4. *MANETHO* describit triginta dynastias *Ægyptiorum*, quasi omnes sibi invicem ordine successissent à primo rege *Mestram* sive *Mene*, ad *Nectanebum*, qui *Ægypto* pulsus fuerat à *Perfir*, quindecim circiter annis ante mortem *Philippi* patris *Alexandri magni*:
Secun-

Sécondum computum *magni Scaligeri* [d], summa annorum, quibus reges istarum dynastiarum imperarunt in *Ægypto*, fuit 5335. Hinc exclamatio illa clarissimi *Maßami* [e]: “ Illud autem “ maximam hominum admirationem “ excitat, quod eam in conditionem “ res redacta sit, ut cum cæterarum “ plerumque gentium origines mancæ “ sint et ἀδηλοι, *Ægyptiacarum* super-“ sit ingens τιλεονασμὸς, tantaque suc-“ cessionum redundantia, quanta ad “ intelligentiam popularem accommo-“ dari nequeat. Unde evenit, ut “ quam plurimæ *Ægypti Dynastie* “ tanquam *fabulosæ*, et ex inficiâ, “ vel insana vetustatis κακοζηλίᾳ natæ “ rejiciantur: neque quisquam inter “ veteres recentioresque temporum “ emendatores adhuc repertus fit, qui “ errori huic subvenerit.” Quare, cum *Manetho* tam turpiter hallucinatus sit

[d] *Can. Isagog.* 1. ii. c. 2. [e] *Can. Chron.* p. 8.

44 DE ORIGINE CHRONOLOGIAE

in antiquitatibus patriæ suæ; quis facile credet, cum acutissimo *Perizonio*, *LXX* interpretes tam fatuos fuisse, ut ad ejus exemplum, illi etiam corruerint antiquitates majorum suorum!

5. *MANETHO* [f] mirum in modum discrepat, non modo à *Beroſo* sed et à ſeipſo! Nunc triginta ſuis Dynastiis adſcribit 113 generationes et annos 36525; nunc plusquam 350 generationes, et annos 5335: nunc ſupputat, à *Mefraim* ad *Nectanebum* annos 3555! Quis autem, qui hæc cum ſe invicem aut cum calculis *LXX* interpretum contulerit, ſibi persuadere poterit, quod *LXX* interpretes in *Ægypto* fraude corruerint origines majorum suorum, ne eæ longe adeo ſubſiderent infra antiquitates *Manethonis*! Pudet me hujusmodi ineptiis immorari!

[f] Vid. Syncel. p. 51. 53.

PERAGRATIS

PERAGRATIS itaque pro tenuitate nostra antiquitatibus gentium, superest ut redeamus in terram sanctam; et inquiramus quomodo, et à qua epocha veteres *Hebræi* ante Christum natum, supputarint tempora sua? *Rabbini* recentiores, ut omnibus notum est, supputant annos et festa sua per periodum quandam astronomicam, ex mediis motibus *Solis* et *Lunæ* satis accurate et per omnia ingeniosè compositam; si hoc unum excipias; quod ex sacris literis et traditionibus suis incertissimis contendant initium ejus ducendum esse à creatione mundi; cum tamen non antevertat æram nostram vulgarem plusquam 3760. annis. Sed, quod forte magis mireris, iudem *Rabini*, qui hoc calculo novitio utuntur, uno ore agnoscent, quod mos supputandi annos à creatione mundi nunquam fuerit in usu apud *Judæos* ante excidium

46 DE ORIGINE CHRONOLOGIE.

excidium templi secundi: nec id quidem nisi plurimis seculis post desolationem terrae et dispersionem gentis per totum imperium Romanum [g].

“ Scito, inquit R. David Gantz, Israe-

“ litas ab initio numerasse annos ab

“ exitu *Ægyptiaco*, et postmodum jux-

“ ta numerum annorum regum, prout

“ hoc deprehendes in verbis propheta-

“ rum priorum et posteriorum, usque

“ ad annum *Alexandri Macedonis*. In-

“ ceperunt tunc supputare annos suos

“ et conscribere omnes contractus suos

“ ab illo tempore. Neque solum tam-

“ diu quam dominium ejus inter nos

“ fuit propter imperii pacem, sed et

“ postquam exsuffsum fuit jugum Grae-

“ corum è cervicibus nostris, perman-

“ fit inter nos mos iste ultra mille an-

“ nos. Consuetudo enim ista supputan-

“ di annos à creatione mundi, si inter-

“ rogaveris dies priscos, manifestum tibi

[g] Tzemach David, p. 61.

“ evadet

“ evadet, quod non fuerit infernos
“ usitata, nisi tantum à tempore ob-
“ signationis aut perfectionis *Gemaræ*,
“ vel multo tempore post ejus obfig-
“ nationem.

IDE M, sed paulo fuisus, tradit R. *A.*
Zarias de Rubeis in Meor Enaum, his
verbis [b]: “ Si consulas prima tem-
“ pora, constabit tibi computum à
“ creatione mundi non fuisse apud nos
“ in usu; nisi longo tempore post ob-
“ signationem *Gemaræ*; aut saltem à
“ tempore quo ob-signata est. Quippe,
“ primò alia petebantur initia compu-
“ tandorum annorum diversa inter se
“ secundum casus temporum, tum se-
“ cundum bona vel mala, quæ popu-
“ lo nostro primis illis temporibus
“ contingebant: ac imprimis quidem
“ adverte, et si ex serie legalis historia

[b] Vid. *Misham*, Tom. II. De principio an-
ni, p. 367. Ed. *Surenhusii*.

“ confit

48. DE ORIGINE CHRONOLOGIÆ.

“ constet summa annorum elapsorum
 “ à creatione mundi usque ad tempus
 “ quo data est lex; nulli tamen nar-
 “ rationi certam aliam temporis Epo-
 “ cham constitui, nisi ab exitu populi
 “ Israelitici ex Ægypto; non autem à
 “ creatione mundi ut fieri poterat: imo
 “ in ipsa creationis descriptione, non
 “ dictum est, *Anno abhinc bismillesimo*
 “ *quadragesimo quadragesimo octavo*
 “ *creavit Deus cœlum: Sed simpliciter*
 “ *dicitur, In principio, id est, primo*
 “ *tempore, olim initio creationis rerum*
 “ *creavit Deus.*”

CUR autem et quando mos suppu-
 tandi annos à creatione mundi secundum
 textum Hebræum scripturæ sacræ, in-
 tructus et in usum apud Judæos re-
 ceptus fuerit; idem vir doctus sic re-
 fert [i]: Ecce, “ Inquit, possumus

[i] Vid. Misnam, Tom. II. De principio an-
 ni, p. 367.

“ dicere

“ dicere *computum à creatione mundi*
“ incepisse apud gentem nostram, ut
“ videtur, post R. Seriram Gaonitam,
“ *sexcentis circiter abbinc* (scil. ante
“ A. D. 1574, quo liber *Meor Enaim*
“ impressus fuit *Mantuae*) annis: at-
“ que, ut ego sentio, hæc fuit causa:
“ Cum viderent posteriores regnum
“ *Græcorum* sublatum esse è mundo,
“ nos vero in captivitate nostra non
“ sub uno imperio simul degere, de
“ cuius tantum pace et salute essemus
“ solici; sed cum populares nostri
“ perpetuo migrarent è regno uno ad
“ gentem alteram, placuit illis ritum
“ ejusmodi relinquere; annorum vero
“ *computum transferre ad illud princi-*
“ *pium*, quod nobis in memoriam re-
“ vocaret regnum cœlestis. Omnis
“ quippe rex, dominus et princeps,
“ sua propter Deum gloria cedit. Vel
“ dicemus ejusmodi *computum incepisse*
“ ad summum sub finem sapientum

E “ aucto-

50 DE ORIGINE CHRONOLOGIAE

“ auctorum Gemaræ Babylonicæ; quan-
“ do est innovata apud gentem nostram
“ ratio determinandi principium anni,
“ mensis, dieique festi in hunc vel illum
“ hebdomadæ diem. Liquet enim ex
“ R. Moſe Maimonide in libro de San-
“ tificatione mensis, maiores nostros
“ semper sanctificasse five inchoasse
“ menses secundum apparitionem Lunæ,
“ annosque intercalasse, habita ratione
“ temporis et necessitatis usque ad
“ tempora Abiæ et Rabæ. Tunc enim
“ præ afflxione et ingente vastitate
“ terræ Israel timuerunt Judæi, ne,
“ adempto ſibi confiſtorio, defineret quo-
“ que determinatio principii mensum et
“ anni, quæ à confiſtorio petebantur,
“ inspiravit Deus in mentem princi-
“ pum captitatis, ut nobis traderent
“ canones ejusmodi determinationis et in-
“ tercalationis, quibus nos utimur hac
“ noſtra ætate in computo noſtro.” Ecce!
originem et antiquitatem omnium recen-
tiorum

tiorum systematum, quæ supputant tempora à creatione mundi secundum tex-
tum *Hebræum scripturæ sacræ!*

HABEMUS itaque ipsos met *Rabbinos*,
qui novo hoc calculo utuntur, con-
fidentes; quod *mos supputandi annos à*
creatione mundi nunquam fuerit in usu
apud majores suos ante excidium templi
secundi. Rationes autem quare illi
tam religiosè semper *ab hac Epochæ ab-*
stinuerant, R. Moses Maimonides, vir
magnæ apud suos authoritatis, sic bre-
viter ac dilucidè exponit [k]: “ Nun-
“ quam, inquit, licuit sapientiæ stu-
“ diosis *origines Mosaicas exponere vul-*
“ *go, aut ad usus seculares transferre;*
“ tantamque esse DIGNITATEM EARUM
“ et SUBLIMITATEM, ut interiores ea-
“ rum sensus non nisi paucissimis com-
“ municarentur. Annon vides, quid
“ egerit Deus sanctus et benedictus,

[k] *More Nevochim, in Præf.*

E 2

“ quando

52 DE ORIGINE CHRONOLOGIAE

“ quando nos perfectos reddere, et
“ mores, actionesque nostras legibus
“ suis practicis dirigere, corrigereque
“ voluit? Quia enim hoc non bene
“ poterat fieri sine praeuentibus quibus-
“ dam sententiis intellectualibus; quo-
“ rum principium est *apprehensio crea-
“ toris* captui nostro conveniens; et
“ hæc non potuit percipi nisi *ope sapi-
“ entiæ divinæ*; *sapientia* autem divina
“ non possit acquiri nisi post *sapientiam*
“ *naturalem* (nam *sapientia naturalis* est
“ contermina *sapientiæ divinæ*; eam-
“ que ordine doctrinæ præcedit, ut iis
“ notum est qui in hoc speculationis
“ genere se exercent) ideo principium
“ librorum suorum sacrorum exorsus
“ est ab opere *Bereschit*; hoc est, à
“ *sapientia naturali*, et tum propter
“ excellentiam et præstantiam illius,
“ tum propter insufficientiam et imper-
“ fectionem nostram ad apprehenden-
“ da, indicavit nobis res illas *profundas*,
“ quas

“*quas sapientia divina indicare voluit,*
 “*per parabolas, ænigmata, et verba*
 “*abstrusa valde; sicut dixerunt Rab-*
 “*bini nostri piæ memoriae: indicare*
 “*opus Bereschit carni et sanguini non*
 “*est possibile.* Idcirco absolute dicit
 “*scriptura, In principio creavit Deus.*
 “*Quibus verbis admonere voluerunt,*
 “*res istas esse absolutas, clausas, nec*
 “*aperte explicatas.* Hinc denique
 “*concludit Maimonides*” “*quod De-*
 “*us ubique usus est vocabulis homonymis:*
 “*ut vulgus pro captu suo et tenuitate*
 “*ingenii sui uno, et perfectiores alio sensu*
 “*illa intelligerent.*” Hæc *Maimonides.*

Quin etiam cum *Rabbinis* con-
 venit in plerisque *Josephus* antiqui-
 tatum *Judaicarum* scriptor longè præ-
 stantissimus. Verba ejus *cedro* digna, in-
 terprete clarissimo *Hudsono*, sic sonant:
 “*Cæterum [!], quoniam fermè omnia*
 “*pendent à Moysis legislatoris sapientia,*

[!] In Proœm. ad lib. i. Antiquit. § iv.

“necesse habeo paucis de illo præfari,
“ne quem forte legentium cogitatio
“subeat, qui factum sit, ut, quum
“operis inscriptio leges latas et res
“gestas polliceatur tam multa *ad na-*
“*turæ cognitionem* spectantia ei inse-
“ruerimus. Sciri igitur oportet, quod
“vir ille ante omnia necessarium du-
“xerit, vel vitam suam recte instituturo,
“vel aliis leges posituro, ut in primis
“*Dei naturam* consideraret; atque ita
“postquam opera ejus animo contem-
“platus est, *exemplar omnium opti-*
“*mum* pro sua virili imitari et sectari
“conaretur. Nam absque hac spe-
“culatione, nec legislator ipse erit
“bona unquam mente prædictus, nec
“scripta ejus aliquid apud accipienti-
“um animos ad virtutem momenti
“habebunt; nisi ante omnia edocti
“sint, quod Deus, cum sit parens
“omnium ac dominus, et universa in-
“tueatur, sibimet obedientes vita do-

“ nat beata, à virtute autem digredi-
“ entes maximis circundat calamitati-
“ bus. *Moyses* itaque hac doctrina
“ cives suos volens instituere, non a
“ PACTIS aut CONVENTIS et *mutuo* cir-
“ ca hæc jure leges auspicatus est, si-
“ militer atque alii: Sed mentes eorum
“ ad *Deum*, mundique fabricam con-
“ templandam attollens, fidemque fa-
“ ciens quod in terris pulcherrimum
“ Dei opus simus homines; cum jam
“ ad pietatem haberet obsequentes, de
“ cæteris omnibus eis facillime persua-
“ sit. *Alii* namque legislatores, fa-
“ bulas secuti, *pudenda hominum* pec-
“ cata ad *Deos* verbis transtulerunt,
“ multamque dederunt improbis semet
“ excusandi materiam. At noster le-
“ gislator, ostendo *Deum* virtutem
“ habere puram et defæcatam, homi-
“ nes summa ope oportere censuit, ut
“ de ea participant: in eosque, qui
“ neque sapiunt hæc neque credunt,

E 4 “ severè

56 DE ORIGINE CHRONOLOGIÆ

“ severè admodum animadvertisit. Ad
“ hoc igitur præscriptum lectores ob-
“ secro ut hæc nostra examinare velint.
“ Sic enim considerantibus nihil vel
“ absurdum, vel *Dei majestati*, ejus-
“ que erga homines amori parum con-
“ gruum esse videbitur. *Nam om-*
“ *nia summa concinnitate juxta universi*
“ *naturam sunt disposita*: Nonnulla
“ scitè quidem innuente legislatore; alia
“ autem exprimente allegorice cum dig-
“ nitate; quæcunque vero directè pro-
“ ponere utile erat, ea planè et disertim
“ explicante. Horum causas si cui in
“ animo est sigillatim perpendere, ei
“ multa suborietur contemplatio et valde
“ philosophica: QUAM IN ALIUD TEM-
“ PUS DIFFERRE MECUM STATUO.

“ Quod si Deus longiorem ætatem con-
“ cesserit, opere hoc absolute ad illa quo-
“ que perscribenda aggrediar. Nunc
“ vero memet ad rerum narrationem con-
“ vertam, &c.” Hæc in proœmio ad
libros

libros antiquitatum *Josephus de natura, dignitate, et stylo librorum Moysaicorum breviter præfatur.* Pollicetur quidem se, in alio quodam peculiari opere, fuisse de ipsis et ex professio acturum: Sed dolendum est tam *nobile opus* aut nunquam fuisse ab eo *absolutum*; aut nunquam saltem publici juris factum.

HACTENUS manifestum fecimus *ex Rabbinis*; quod *mos supplicandi annos à creatione mundi* nunquam fuerit in usu apud *Judæos ante excidium templi secundi*: demonstravimus *ex R. Mose Maimoni* de quod nunquam licuerit *sapientiæ studiis origines Mosaicas exponere vulgo*, aut *ad usus SECULARES transferre*: Ostendimus denique quam honorifice *Josephus celeberrimus Judæorum historicus et chronographus* senserit de *libris et originibus Mosaicis*: et quod speciale opus ad eas illustrandas destinaverit. Reliquum est igitur ut paucis inquiramus, quænam

58 DE ORIGINE CHRONOLOGIÆ.

nam fuerit *Josephi* mens in scribendis libris suis de *antiquitatibus Judæorum*; quibus ex monumentis ille historiam tot seculorum composuerit; et denique annon LXX interpretes potuerint desumere calculos suos de annis *waido-yonias* patriarcharum, ex iisdem monumentis quibus *Josephus* postea usus est in antiquitatibus suis?

JOSEPHUS [m] testatur quod “*Cura et custodia historiarum gentis suæ commissa fuerit sacerdotibus et prophetis; quod nulla esset in scriptis prophetarum discrepantia; eo quod prophetæ ea solummodo de antiquissimis et veterissimis scripserint, quæ ex inspiratione divina, κατὰ τὴν ἐπίπνοιαν τὴν ἀπὸ τῆς Θεᾶς cognita habuerint; solum vero temporum res quomodo gestæ erant, literis confignarint.*”

[m] Lib. i. § 6. Contr. Apion.

—
IDEM

IDE^M paulo post, *specialius describit*
libros Moysis et Prophetarum his ver-
bis [n]: “ Itaque apud nos nequa-
“ quam innumerabilis est librorum
“ multitud^o dissidentium atque inter
“ se pugnantium. Sed duo duntaxat
“ et viginti libri, totius præteriti tempo-
“ ris historiam complectentes, qui merito
“ creduntur divini: τὰ δικαίως Θεῖα
“ ἀπεισευμένα. Ex his quinque quidem
“ sunt Moysis, qui et leges continent
“ et traditiones de creatione et propaga-
“ tione hominum usque ad ipsius inte-
“ ritum. A Moysis autem interitu ad
“ imperium usque Artaxerxis, qui post
“ Xerxem regnavit apud Persas, Pro-
“ phetæ qui Moysi successere, res sua
“ ætate gestas tredecim libris complexi
“ sunt: Quatuor vero reliqui hymnos in
“ Dei laudem, et præcepta vitæ homi-
“ num exhibent utilissima. Cæterum,

[n] *Contr. Apion.* l. i. § 8.

“ ab

60. DE ORIGINE CHRONOLOGIAE.

“ ab imperio Artaxerxis ad nostram
“ usque memoriam, sunt quidem sin-
“ gula literis mandata; sed nequaquam
“ tantam fidem et authoritatem me-
“ ruerunt, quantum superiores ii libri,
“ propterea quod minus explorata fu-
“ erit successio prophetarum. Quanta
“ porro veneratione libros nostros pro-
“ sequantur, reipsa apparet: Cum
“ enim tot jam secula effluxerint, nemo
“ adhuc nec adjicere quicquam, nec de-
“ mere aut mutare aliquid est ausus.”

Hæc Josephus de libris Moysis et Pro-
phetarum; sive de libris Judæorum in-
spiratione divina scriptis.

SED præter libros Moysis et Prophe-
tarum quos merito appellat divinos, τὰ
Θεῖα Βιβλία; idem testatur alibi quod
Judæi multos alios habuerint libros an-
nales, et historias de temporibus, suc-
cessionibus et rebus gestis majorum suo-
rum; quos quia asservabantur in templo,

Ἐν τῷ Ἱερῷ, hoc est, in bibliotheca Temp̄li à Nehemia [o] in usum sacerdotum fundata, appellarunt Ἱερὰ Βιβλία: quæ phrasis idem valet, ac si diceremus nostro idiomate, Books belonging to the Temple Library.

HANC distinctionem Josephus ab initio ferè antiquitatum suarum clare inculcat; ne quis forte non recte comprehenderet rationes, quæ illum ad libros antiquitatum gentis suæ scribendos impulerant. Post enim quam observarat, quod Ptolemeus Philadelphus magnopere desideraret legem Judæorum reique publicæ secundum ejus præcepta constitutionem habere in Græcum sermonem conversam; et quod Eleazarus hanc ei utilitatem non invideret; mox subdit: & δε γὰρ τῶσαν ἐκεῖνος ἔφθη λα-
βεῖν τὴν ἀναγραφὴν, ἀλλ' αὐτὰ μόνα τὰ τῷ Νόμῳ ταρέδοσαν οἱ τεμφθέντες ἐπὶ

[o] 2 Maccab. c. ii. y 13---15.

τὴν

62 De ORIGINE CHRONOLOGIÆ

τὴν ἔξηγησιν εἰς τὴν Ἀλεξανδρειαν. Μηδια-
δέ ἐσι τὰ δηλεμένα διὰ τῶν Ἱερῶν γραμ-
μάτων, ἀτέ δὴ ΠΕΝΤΑΚΙΣΧΙΛΙΩΝ
ΕΤΩΝ ισορίας ἐν αὐτοῖς περιελημέ-
νης. Hoc est, “*Non autem omnes li-
“ bros historicos (omnia monumenta an-
“ tiquitatum) Iudeorum accipere illi
“ contigit, sed ILLOS SOLUM, QUAE AD LE-
“ GEM [p] PERTINEBANT ei tradiderunt*

[p] Quid per LEGEM *Iudei* olim intellexerint, clare nos docet S. Hieronymus Prolog. Galeat. ad vulgatam editionem scripturæ sacræ, Ed. Rom. 1593. “Quomodo igitur 22 elementa sunt, inquit “ille, per quæ scribimus *Hebraice* omne quod lo- “quimur, et eorum initiosis vox humana comprehen- “henditur; ita 22 volumina supputantur, quibus “quasi literis et exordiis in Dei doctrina, tenera “adhuc et lactans viri justi eruditur infantia.” Dein recensitis sigillatim libris, sic concludit: “Atque ita fiunt pariter VETERIS LEGIS LIBRI “VIGINTI DUO: id est, *Moysi* quinque, et Prophetar- “rum octo, *Hagiographorum* novem.

EODEM pariter modo, sub nomine LEGIS Tal-
mudistæ apud Doctiss. *Bartaloccium* Bibl. Rabbin.
Tom. I. p. 44. comprehendunt omnes libros vete-
“ qui

" qui ad versionem faciendam missi fuerunt Alexandriam. SUNT enim
 " ALIA INNUMERA IN LIBRIS NOSTRIS
 " HISTORICIS (in bibliotheca templi
 " servatis) PRODITA; QUIPPE QUI
 " HISTORIAM QUINQUE MILLIUM AN-
 " NORUM in se continent.

ris testamenti. " *Dixit R. Jeofciva Ben Levi*, un-
 " de probatur resurrectio mortuorum, ex *lege*?
 " *Scriptura dicit, Psal. lxxxiv. 5. Beati habitato-*
 " *res domus tuæ, adhuc laudabunt te in æternum.*
 " *Laudant scriptum non est, sed laudabunt. Hinc*
 " *probatur resurrectionem mortuorum EX LEGE.*
 " *Insuper dixit R. Chija Bar Civa; dixit R. Jo-*
 " *chanan: Unde probatur resurrectio mortuorum*
 " *EX LEGE?* *Scriptura dicit, Is. lli. 8. Vox spe-*
 " *culatorum tuorum levaverunt vocem, simul præco-*
 " *nia dicent: non præconia dicunt; sed præconia*
 " *dicent, scriptum est: hinc probata est resur-*
 " *rectio mortuorum EX LEGE.*

IDEM vir doctus eodem loco testatur, quod do-
 minus noster *Jesus Christus* et *Apostoli ejus* in novo
 testamento citarint varia loca ex prophetis et *Psal-*
mis sub nomine *LEGIS*: ut *Ioan. c. xv. 25.* ubi
 citantur verba, *Ps. xxxiv. 19.* sub nomine *LEGIS*:
 dicitur enim: *Sed ut adimpleatur sermo, qui in*

Ecce

ECCE, duo librorum genera apud
Judæos distincta et à se invicem plane
diversa: τὰ τοῦ Νόμου libros, qui ad legem
pertinebant; et τὰ Ειελία ιερὰ, sive li-
bros, qui ad fidem historicam compositi
affervabantur in Bibliotheca Templi;
et HISTORICAM QUINQUE MILLIUM AN-
NORUM comprehendebant.

QUOD autem per τὰ τοῦ Νόμου Ιose-
phus intellexerit non modo quinque li-
bros Moysis, sed et omnes eorum li-
bros divinitus inspiratos, patet ex gene-
rali ejus divisione τάσης ἀναγραφῆς
Judeorum in τὰ τοῦ Νόμου, sive in

LEGE eorum scriptus est: quia odio habuerunt me
gratis, et 1 Cor. c. xiv. 21. in LEGE scriptum est:
quoniam in aliis linguis et labiis aliis, loquar populo
buic: et nec sic exaudient me: quæ verba sunt, Iſ.
c. xxviii. 11. quibus addi potest, Ioa. c. x. 34.
Respondet eis Iesus: Nonne scriptum est in LEGE VES-
TRA: Quia ego dixi, Dii etsi; quæ sunt verba, Ps.
lxxxi. 6. Hæc Bartoloccius.

libros

libros ad legem pertinentes; et in τὰ
εἰελία ἱερά, sive in libros ad fidem dum-
taxat historicam compositos. Nam, si
per τὰ τὰ νόμος non intellexisset omnes eo-
rum libros divinitus inspiratos, nullo
excepto, manca et imperfecta esset di-
viso ejus generalis τάσης ἀναγραφῆς;
Omnium librorum, in τὰ τὰ νόμος, et in
τὰ εἰελία ἱερά.

AD historicam librorum classem,
τὰ εἰελία ἱερά, quod attinet, *Josephus*
in vita sua sic de eis ad verbum scri-
bit [q]: “Cum in eo esset urbs *Hie-
rosolemorum* ut vi expugnaretur,
“ subinde me hortabatur *Titus Cæsar*,
“ ut ex patriæ excidio quicquid vellem
“ ipse sumerem: quippe hanc potesta-
“ tem se mihi concedere dicebat. Ego
“ vero patria collapsa nihil prius ha-
“ bens et antiquius, quod in mea-
“ rum calamitatum consolationem ac-

[q] § 75.

F

“ceptum

66 DE ORIGINE CHRONOLOGIA

“ ceptum servarem, quam corpora li-
“ bera, Tum ea poscebam, simulque
“ LIBROS qui in bibliotheca Templi af-
“ servabantur, TA BIBLIA IEPA,
“ quos dono milhi dedit Titus. Hæc Jo-
“ sephi petitio pertinebat ad libros et scrip-
“ ta duntaxat, quæ asservabantur in bi-
“ bliotheca Templi. Nam exemplar au-
“ thenticum legis Titus sibi ipsi inter alia
“ spolia reservavit ad triumphum suum
“ de subaeta JUDÆORUM gente adornan-
“ dum; ut idem Josephus alibi testa-
“ tur [r].

[r] Plerique recentiorum exponunt hunc locum
de libris αὐτογράφοις Moysis et Prophetarum: Non-
nulli de autographo Esdræ. Sed contrarium ipse-
met Josephus diserte testatur, De Bel. Jud. I. vii.
c. v. § 5. 6. p. 1306. sic scribens: In pompa
triumphali Vespasiani et Titi pro captis Hierosolym-
mis supereminebant spolia quæ in templo Hierosolym-
itano erant deprehensa, mensa aurea, lychnas si-
milter ex auro construetus, et post hæc, LEX etiam
JUDÆORUM, Ο ΤΕ ΝΟΜΟΣ ΙΟΤΔΑΙΩΝ,
ultimum spoliorum portabatur. Duo prima in
templo Pacis posuit; LEGEM vero eorum, τὸν τε

IDE

IDEM vir praestantissimus alibi [s.]
 testatur se libros illos quos beneficio ^{Ym}
 acceperat e bibliotheca templi, trans-
 tulisse in sermonem *Græcum*; et de-
 nique quod ex eisdem ille composuerit
 libros Antiquitatum suarum. Sic enim
 causam suam agens contra criticos sui
 temporis, *E papbroditum amicum suum*
 et patronum his verbis alloquitur:
 "Oportet illud sciri, quod eum deceat,
 " qui se pollicetur rerum veritatem alios
 " traditurum, ipsum prius exacte eas
 " nosse, aut quod adfuerit cum gerer-
 " rentur, aut quod ex gnaris eas didi-
 " cerit: id quod ego in utroque opere
 " me fecisse existimo. Antiquitatis
 " namque libros, sicuti dixi, *ex F*

vōmōv, et *vela tabernaculi purpurea* in *Palatio*
 reposita servari jussit. Neque dubitandum est,
 quin per *legem* hic, ut et alibi saepe, *Josephus* intel-
 leixerit omnes libros *Moycis et Prophetarum*; a illi

[s.] *Contr. Apion.* lib. i. § 10.

68 DE ORIGINE CHRONOLOGIA

"ιερῶν γραμμάτων, ex libris historicis,
 "qui in bibliotheca templi asservabantur, interpretatus sum, cum esset
 "genere sacerdos, et à philosophia in
 "scriptis istis comprehensa non alienus. Historiam vero belli conscripsi,
 "ut qui ipse viderim, et eorum quæ
 "dicta vel gesta erant, nihil prorsus
 "ignorabam." Quare, cum ipso met
Josepho teste, *Antiq.* l. xii. c. 2. *LXX*
 interpretes diu ante excidium Templi
 secundi, translatisserunt libros *Moysis* et
Prophetarum in sermonem *Græcum*;
 manifestum est, quod libri isti historici,
 quos *Josephus* translatisserunt in sermonem
Græcum, et ex quibus composuit anti-
 quitates suas, fuerint plane diversi à li-
 bris *Moysis* et *Prophetarum*.

CETERUM, quod *Josephus* libros
 antiquitatum suarum composuerit ex
 illis ipsis antiquis libris et historiis,
 quæ conservabantur in bibliotheca
 templi,

templi, usque ad excidium ejus, et non
ex libris inspiratis *Moyss et Prophetarum*, idem non uno in loco historiæ
suæ extra controversiam confirmat.
Exempli gratia;

IN proœmio ad *Antiquitates suas* sic
scribit [u]: “Sunt autem innumera
“ *sacris literis* (διὰ τῶν ἱερῶν γραμμάτων)
“ *prodita*, ut quæ *quinque millium annorum*
“ *historiam* in se complectun-
“ *tur.*” Nam per verba διὰ τῶν ἱερῶν
γραμμάτων, non potuit *Josephus* intel-
ligere *libros canonicos Hebraeorum*;
quippe qui vix complectebantur hi-
storiam *quatuor millium annorum*.
Quare necessario concludendum est,
quod, per ista verba διὰ τῶν ἱερῶν γραμ-
μάτων, ille nihil aliud intellexerit nisi
libros illos antiquos, qui pertinuerant
ad bibliothecam *Templi*, et complecte-
bantur historiam *quinque millium annorum*. Quod autem interpres latinus

[u] Sect. 3.

F 3

verba

90 DE ORIGINE CHRONOLOGIE

verba Græca per sacras litteras reddit, id
abusivè factum est: eodem sensu, quo
omnia, quæ ad ædes sacras pertinent,
sacra dicuntur.

IDE^M, in eodem proœmio, postre-
mis verbis, sic loquitur: “ Nunc vero
memet ad rerum narrationem con-
vertam; ubi paucula de eis quæ lo-
cutus est Moyses de mundi fabrica
prælibavero. Hæc autem in sacris
literis scripta reperiebam; atque ita
se habent. Ταῦτα δὲ ἐν ταῖς Ἱερᾶς
εἰσθοις (non dicit ἐν ταῖς Θείαις εἰ-
λοις) εὑρον ἀναγεγραμμένα. ἔχει δὲ
ὕτως.” Statim deinde incipit ca-
put primum libri primi Antiquitatum;
*de constitutione mundi; et dispositione ele-
mentorum.* Sed si quis hoc caput at-
tente legerit, ejusque contenta con-
tulerit cum verbis Moysis Gen. cap.
i, ii, et iii, facile deprehendet,
quod descriptio illa creationis, quam
Josephus reperit ἐν ταῖς Ἱερᾶς εἰσθοις,
non

non fuerit desumpta *ex libris Moysis*, sed *ex libris et commentariis antiquis Hebreorum*, qui ad bibliothecam *Templi* pertinebant; et quos, eo nomine tantum, *sacros* appellat.

IDEM, *Antiquit. lib. ii.* diserte testatur se historiam suam de exitu filiorum *Israel* *ex Agypto* [x], descripsisse *ex* *τῶν Ἱερῶν Εἰρηνῶν*; hoc est, prout eam sacris in libris scriptam reperiebat: sed in illa historia multa occurunt, quorum nec vola nec vestigium extat in **SACRIS CODICIBUS Moysis**: Concludendum est igitur necessario, quod per *libros sacros* *Josephus* hic nihil aliud intellexerit, nisi solum *libros illos antiquos et historicos*, qui ad bibliothecam *Templi* olim pertinuerant.

IDEM, *Antiquit. lib. iii. c. i. § 7.* postquam narraverat, quomodo *Moyses*, *Dei* jussu, percusserit *petram* et ex ea eduxerit aquam ad situm *Israelitarum*

[x] *Antiq. l. ii. c. xvi. § 5.*

sedan-

sedandam, subjungit hæc verba: Δηλοι
 ἰερῷ ἐν τῷ ιερῷ ἀνακείμενῃ
 γραφῇ τὸν Θεὸν Μωϋσῆν ἀρρεικεῖν, γ-
 τως ἐκ τῆς ὑπέρτερας ἀναδοθῆσεοθας ὑδωρ,
 hoc est, declarat autem SCRIPTUM IN
 TEMPLO REPOSITUM, quod Deus præ-
 dixerit Moyſi se hoc modo aquas e rupe
 elicitorum. Jam vero, nemo, ut opi-
 nor, negabit, quin hoc scriptum, quod
 sine ulla nota distinctionis hic memo-
 ratur, fuerit *merè historicum*: et per
 consequens, quod phrasis illa γραφὴ ἀνα-
 κείμενη ἐν τῷ ιερῷ idem valeat ac ιερὴ γρα-
 φὴ; et Βίβλοι ἐν τῷ ιερῷ ἀνακείμενοι,
 idem quod ιεραὶ βίβλοι.

IDEAM ē contra, Antiquitat. lib. x.
 c. iv. § 2. cum refert quomodo *Eli-
 cias* pontifex casu inciderat in *libros*
Moyſis in templo; non ait simplieiter
 ἐντυγχάνει ταῖς ιεραῖς βίβλοις incidit in
 sacros libros, quasi *libri sacri*, *libri le-
 gis* et *libri Moyſis* essent termini con-
 vertibles, sed expreſſe distinguit li-
 -nibus
 br

broſ ſacros in quoſ Eliatias ſiſciderat,
ab omnibus aliis; ἐντυχάνει, inquit
Josephus, ταῖς Ἱεραῖς Βιβλοῖς ταῖς ΜΩΥ-
ΣΕΩΣ; i. e. forte incidit in ſACROS
LIBROS Moysis.

IDEA deniq̄ue, Antiquitat. lib. x. c.
13. ubi refert ſomnia Nabuchonodofori,
et quomodo Danielus propheta ea in-
terpretatus eſt, narrationem ſuam con-
cludit his verbis: “ Nemo autem mihi
“ vitio vertat, quod horum ſingula
“ ita ut in ANTIQUIS LIBRIS EA REPE-
“ RIO (ως ἐν τοῖς ἀρχαῖοις εὐρίσκω Βιβλοῖς)
“ in ſcriptis meis referam. Nam ſta-
“ tim ab initio hujus historiæ contra
“ eos, qui in rebus narratis deſidera-
“ bunt quidpiam, vel expofculabunt, à
“ me præcautum eſt, aſſeverando, quod
“ Hebræorum ſolum libros Græcè ſim
“ redditurus, pollicendoque futurum ut
“ in rebus iſtis exponendis nihil illis de
“ meo addam vel detrahām.” Josephus

hic

74 DE ORIGINE CHRONOLOGIAE

hic et lib. i. contra *Apionem* testatur se libros antiquos *Hebræorum*, ex quibus composuit Antiquitatem suas, vertisse in linguam *Græcam*: Idem pariter, *Antiquitat.* lib. xii. c. 2, testatur quod LXX interpretes verterint libros canonicos *Hebræorum* in linguam *Græcam*. Quare cum certum sit et apud omnes in confessio, quod *Josephus* multa tradat ex libris quos ille verterat, quæ frustra quæras in versionibus LXX interpretum, quis sanæ mentis dixerit LXX interpretes et *Josephum* versiones suas ex eisdem libris adornasse? Maneat itaque certum et extra omnem controversiam, quod *Josephus* non composuerit *Antiquitates suas* ex libris canoniciis *Hebræorum*, sed tantum ex libris historicis qui servati fuissent in bibliotheca Templi; et quos, post templum excisum, Titus Cæsar ei dono dederat [y].

[y] Hinc patet quam inique cum *Josepho* egerint mulii eruditissimi viri: secundum sententiam *Johann. Alb. Fabritii* eruditissimi Biblioth. *Græc.*

CUM

CUM autem ex hujusmodi supelle-
ctili *Josephus* composuerit *Antiquitates*
suas; quid mirum, si in libris ejus
nonnunquam occurrant narrationes
aut minus credibiles, aut forte inter fa-
bulas numerandæ? Quales sunt tradi-
tiones de loquela serpenti in paradiſo con-
cessa; de duabus columnis *Sethi*, una la-
teritia, altera lapidea; de descensu an-
gelorum et congressu eorum cum filiabus
bominum ex libris suppositiis *Enochi*;
de bello *Ægyptiorum* cum *Æthiopibus*
sub auspiciis *Moysis*, &c. Si hoc nomi-
ne reprehendendus sit *Josephus*, quis

editoris: *Josephus* testatus est se ea, quæ de gentis
sue antiquitatibus tradit non aliunde se quam ex sacris
libris *Moysis* ac *Prophetarum* et ex *Hebraicis litteris*
diligenter transtulisse. At si quis *Josephi Antiquitates*
cum sacris libris non indiligenter conserat, magna
passim et binc inde vix ferenda libertate vel negligen-
tia usum deprehendet. *Biblioth. Græc.* lib. iv. cap.
vi. § 4. Post tam manifestam tanti viri iniquam
censuram: quid *Hodii*, quid *Vandalii*, quid
aliorum eadem de re *πολεούσις* commemorem!

excus-

excusabit *Herodotum* *historiæ patrem*?
 Quis *Diodorū Siculum*? Quis *Titum*
Livium? Si *Israelitas*, qui peregrini-
 tantur et inquilini degebant in *Ægypto*, confuderit cum *pastoribus*, qui per
 multos annos dominati sunt in eadem
 regione, quis id ei vitio yerterit cum
Manethonem secutus sit in eodem er-
 rore? Si denique *dubius* hæreat circa
 ætatem et res gestas magni *Sesostris*;
 si titubat nonnunquam in *rebus Baby-
 lonicis et Persicis*, quid mirum? Quis
 inter omnes temporum emendatores
 minus erravit circa *tempora et res gestas*
istorum regum? *ab abebris libri qd. on*

Hrs itaque æqua lance expensis,
 ausim dicere cum eruditissimo *Casau-
 bono*; "Si omnes *Josephi* errores, bal-
 lucinationes aut ablepsie in unam
 summam contrahantur, vix centesima
 ea pars fuerit culparum ab uno *Euse-
 bio* admissarum five in *Chronico*,
 five

“sive in aliis scriptis. Cur igitur tanta
“cura et fanta cum iniquitate *Josephi*
“insultabimus? Cujus libros nisi pro-
“videntia Dei singularis ad nostra fer-
“vasset tempora, in quantis rerum
“*Judaicarum* tenebris versaremur?”

Hæc Casaubonus: cuius æquissimo ju-
dicio liceat nobis nunc et hoc etiam ad-
dere: *viz.* quod nisi singularis Dei
providentia nobis conservasset libros
Josephi ad nostra usque tempora, inhi-
possibile fuisset nobis ostendere, quibus
ex fontibus profluxerit singularis illa
discrepantia inter textum *Hebræum* et
Græcum scripturæ sacrae circa annos
τωιδογονιας patriarcharum; et quod è
contra, *Josepho* duce et antesignanoj
facilis et expedita via aperiatur ad u-
trumque textum cum ipsissima veritatè
conciliandum. Nam

PRIMO, *Josephus* ex antiquis *He-
bræorum* historicis refert [z], quod
“*Adamus*, postquam *Abel*, fuerat

[z] Antiquitat. lib. i. cap. ii. § 3.

“occisus,

78 DE ORIGINE CHRONOLOGIE.

“ occisus, et Caïs (Cain) prop-
“ ter cædem ejus solum verterat,
“ de liberis procreandis cogitaret,
“ quod vehementi protis desiderio te-
“ neretur jam ANNOS AGENS TRIGINTA
“ et DUCENTOS: Quod genuerit filios
“ complures, et inter hos SETH; et
“ quod cum ALII SEPTINGENTI ANNI
“ accessissent Adamo, tandem vitâ
“ defunctus sit.” Ita in codicibus om-
nibus tam Græcis quam Latinis, tam
MSS quam editis.

SECUNDO, idem paulo post pergit et
recitat annos $\tau\alpha\iota\delta\omega\gamma\omega\gamma\alpha\varsigma$ omnium pa-
triarcharum ab Adamo ad diluvium,
hoc modo [a]: “ Adamo siquidem,
“ cum esset triginta et ducentorum an-
“ norum, Sethus filius natus est; qui
“ Adamus nongentos et triginta vixit
“ annos. Sethus autem ducentesimo et
“ quinto anno genuit Enosum, qui cum

[a] Antiquitat. lib. i. cap. iii. §. 4.

“ duo-

“ duodecim et nongentos vixisset annos;
“ Caïnæ filio rerum curam tradidit,
“ quem generat anno ætatis fæcæ cen-
“ tesimo et nonagesimo. Iste vixit quin-
“ que et nongentos annos. Caïnas vero,
“ vivens decem et nongentos annos,
“ Malaëlum filium habuit, quem ge-
“ nuit annum agens centesimum septua-
“ gesimum. Iste Malaëlus, cum vi-
“ xisset quinque et nonaginta et octi-
“ gentos annos, defunctus est, Jaré-
“ dum filium relinquens; quem ge-
“ nuit, cum sexaginta quinque et cen-
“ tum esset annorum. Huic, duo et
“ sexaginta et nongentos annos viventi,
“ Anochus filius successit, natus cum
“ sexaginta duorum et centum annorum
“ esset pater ejus. Ille, exactis tre-
“ centis sexaginta quinque annis, dis-
“ cessit ad Deum: quo factum est, ut
“ obitum ejus in fastos non retulerint.
“ Mathusalas autem Anochi filius, sexad-
“ gesimo quinto (et centesimo) ei natus
“ anno

80. DE ORIGINE CHRONOLOGIAE

“ anno, Lamechum filium habuit, cum
“ esset annorum octoginta septem et
“ centum; cui tradidit principatum,
“ quem ipse tenuerat annis nongentis
“ sexaginta et novem. Lamechus au-
“ tem, cum imperium tenuisset annis
“ septingentis septuaginta et septem,
“ Noëum filium suum rerum præfecturæ
“ admovit; qui Lamecho natus est,
“ anno ætatis suæ secundo et octogesimo
“ supra centesimum expleto, et quinqua-
“ ginta et nongentis annis rebus præ-
“ fuit.” Contigit autem diluvium an-
“ noë ætatis Noëi sexcentesimo. Et ne
“ quis suspicaretur hanc ejus supputa-
“ tionem desumptam fuisse ex ver-
“ sione Græca lxx interpretum; eo
“ quod ætates in utrisque plerumque
“ conveniunt; advertendum est, quod
“ Josephus è contra diserte testatur “ se
“ eam ex antiquis Hebræorum historiis
“ descripsisse (et per consequens non
“ ex versione Græca lxx interpretum:)
“ Tempus

"Tempus vero hoc, inquit ille,
 "ab Adamo primo homine, sic
 "in libris Hebræorum historicis re-
 "latum est: Istius ætatis homini-
 "bus multa cum diligentia notantibus
 "virorum illustrium natales et obitus:
 "Χρόνος δὲ ἐτος ἀπὸ Αδάμος τῷ ἀρώτε γε-
 "γονότος ἀναγέγραπται ἐν ταῖς ἱεραῖς
 "βίβλοις. Σημειώμενων μετὰ τολλῆς ἀ-
 "χριστίας τῶν τότε ἢ τὰς γενέσεις τῶν
 "ἐπιφανῶν ἀνδρῶν ἢ τὰς τελευτὰς."

TERTIO, secundum codices correctio-
 res LXX interpretum: Adamus anno æ-
 tatis suæ ducentesimo et trigesimo genuit
 Seth: Seth anno ætatis suæ ducentesimo
 quinto genuit Enos: Enos anno ætatis
 suæ centesimo et nonagesimo genuit Cai-
 nan: Cainan anno ætatis suæ centesimo
 et septuagesimo genuit Mahalaleel: Ma-
 halaleel anno ætatis suæ centesimo et sex-
 agesimo quinto genuit Jared: Jared

G

anno

anno ætatis suæ centesimo sexagesimo se-
cundo genuit Enoch: Enoch anno æ-
tatis suæ centesimo sexagesimo quinto
genuit Methusalah: Methusalah anno
ætatis suæ centesimo octogesimo septimo
genuit Lamech: Lamech anno ætatis
suæ centesimo octogesimo secundo genuit
Noah: Anno ætatis Noah sexcentesimo
contigit Diluvium.

QUARTO, secundum codices Hebræos:
Adam, anno ætatis suæ centesimo et tri-
gesimo genuit Seth: Seth, anno ætatis
suæ centesimo et quinto genuit Enos:
Enos, anno ætatis suæ nonagesimo ge-
nuit Cainan: Cainan anno ætatis suæ
septuagesimo genuit Mahalaleel: Ma-
halaleel, anno ætatis suæ sexagesimo
quinto genuit Jared: Jared, anno æ-
tatis suæ centesimo sexagesimo secundo
genuit Enoch: Enoch, anno ætatis suæ
sexagesimo quinto genuit Methuselah:
Methuselah, anno ætatis suæ centesimo
octo-

octogesimo septimo genuit Lamech: Lamech, anno aetatis sue centesimo octogesimo secundo genuit Noah: Anno autem aetatis Noæ sexcentesimo contigit Diluvium.

JAM VERO ex his tribus calculis evi-
dentissime constat; primo, quod se-
cundum Josephum, Iudei, tempore
excidii templi secundi, habuerint a-
lios libros annales et monumenta ad hi-
storian et antiquitates gentis sue per-
tinentes, praeter textum Hebræum scrip-
turæ sacræ, et versionem Græcam LXX
interpretum.

SECUNDO, quod in ipsis libris anna-
libus et historiis antiquis, quibus Jo-
sephus usus est in conscribendis anti-
quitatibus Iudæorum, anni παλαιογονίας
patriarcharum fuerint aliter descriptæ,
quam in textu Hebræo, aut in Græca
versione LXX interpretum.

TERTIO, quod *Josephus* in Antiquitatibus suis non descripscerit ætates patriarcharum ad normam textus *Hebræi*, neque ad normam *LXX* interpretum; sed solum ad fidem illorum librorum, quos *Titus Cæsar*, post excidium templi, ei dono concesserat.

QUARTO, quod libri, quibus *Josephus* usus est, cœperint à creatione mundi, et continerent historiam quinque millium annorum.

QUINTO, quod *libri* et *annales*, quibus *Josephus* usus est, extiterint in manibus sacerdotum, eo tempore quo *LXX* interpres verterunt textum *Hebræum* Scripturæ sacræ in sermonem *Græcum*.

SEXTO, quod summa fides *Josephi* in describendis ætatis patriarcharum

ex

ex ipsis antiquis libris hinc maxime constet; cum in illis non inveniret nomen Cainani secundi, maluit promissis suis stare, nihil addendo vel subtrahendo, et laterculum patriarcharum post diluvium, imperfectum relinquere, quam defectum istum suppleret ex versione LXX interpretum; quam tamen eum magno in honore, et ad manum habuisse, ex eo liquet, quod nomina propria *Hebraica* eodem plane modo semper in Antiquitatibus suis græcè reddit, quo LXX interpretes in sua versione.

SEPTIMO, quod *Judæi* usque ad excidium templi secundi habuerint DUO TEMPORUM GENERA: UNUM scilicet MYSTICUM sive PROPHETICUM; ALTERUM VERO NATURALE ET HISTORICUM.

86 DE ORIGINE CHRONOLOGIAE

OCTAVO, quod TEMPUS MYSTICUM
sive PROPHETICUM fuerit patriarchis
Moysi et *Prophetis* solum in usu; et
tanto in honore habitum, ut nunquam
licuerit sapientiae studiosis origines Mo-
saicas vel *visiones propheticas vulgo ex-
ponere, aut ad usus seculares transferre.*

NONO, quod TEMPUS NATURALE
et HISTORICUM apud *Judeos* cœperit à
creatione mundi, et secundum calculos
Josephi comprehendenderet spatium quin-
que millium annorum usque ad *Artaxerxem* filium *Xerxis*, qui et *Longima-
nus* dictus fuit.

DECIMO, quod sicut ætates patri-
archarum in *Josepho* fuerunt naturales
et desumptæ ex antiquis libris et anna-
libus sacerdotium, quæ ad manus ejus
pervenerant; ita etiam concludendum
est, quod ætates patriarcharum in ver-
sione

sione LXX interpretum, quæ in plerisque
conveniunt cum Josepho, fuerint de-
sumptæ ex libris et annalibus historicis sa-
cerdotum, qui tempore versionis LXX ex-
tabant in bibliotheca templi à Nehemia
fundata.

UNDECIMO, quod discrepantiæ, quæ
nunc occurrunt inter calculos LXX inter-
pretum et Josephi, oriuntur partim ex
negligentia scribarum, partim ex glossis
aut interpolationibus scolorum; sed
præcipue forte ex eo quod codices qui
bus Josephus usus est, fuerint minus
correcti, quam illi qui in bibliotheca
templi extarent tempore versionis LXX
interpretum, forte etiam quia multi
ex correctioribus codicibus, quibus LXX
interpretes usi sunt, interciderant ante
excidium templi secundi [b].

[b] Plusquam probabile est multos ex Judæorum
libris et genealogiis intercidisse post versionem LXX
interpretum et ante æratem Josephi. Versio illa

DUODECIMO, quod *discrepantia*, quæ
intercedit inter *textum Hebræum* et

facta fuit anno regni *Ptolemæi Philadelphi* 7°; anno
post mortem patris sui 5to; anno a morte Alex-
andri magni 45to; anno primo Olymp. 125ti;
annoque æræ Seleucidarum 33tio; uti constat ex
rationibus Epiphanii collatis cum canone regum
mathematico. Anno autem æræ Seleucidarum
145°, inquit *Josephus* (Antiq. lib. xii. cap. v. §
4.) *Antiochus Epiphanes* *Judeam* invasit, *Hierosolymam*
cepit, templum spoliavit, et sicuti etiam re-
periebatur liber sacer, *βίβλος Ἱερὰς*, aut *LEX*, *Noxos*,
illlico abolebatur. Ubi probe notanda est expressa
distinctio apud *Josephum* inter *βίβλος Ἱερὰς* sive
libros *historicos* et *genealogicos* *Judæorum*, et *Nōmōn*
legem, sive libros *Moysis* et *Prophetarum*. Simile
infortunium *Judæis* accidisse sub *Herode magno*
testatur *Africanus* apud *Euseb. Hist. Ecclesiast.* lib.
i. cap. 7. Is enim cum intelligeret, priscas *He-
bræorum* familias nihil ad se pertinere, ignobili-
tate generis sui stimulatus, omnia veterum familia-
rum monumenta concremavit, ratus se tum de-
mum nobilem visum iri, cum nemo esset qui ex
publicis monumentis originem generis sui vel ad
patriarchas, vel ad proselytos, vel ad intermixtos
Israelitis posset referre. Quid mirum igitur,
si *Josephus* minus accurate descripserit ætates pa-

veratio-

versionem Græcam circa ætates patriarcharum, oriatur, non ex corruptione hujus aut illius textus, ut multi perpetram statuunt; sed ex eo, quod Moyſes utatur numeris mysticis et propheticis ad velanda mysteria, quæ sub nominibus et ætatis patriarcharum adumbrantur; LXX vero interpretes numeris utantur naturalibus et historicis per συγκατάβασιν et ad captum gentium.

NON ignoro, quam nova et insolens plerisque videbitur hac inter tempus mysticum et historicum distinctionem. Nullus dubito, quin irriguri sint eam multi; entusiasstem me, si non mente captum alii forte pronunciabunt: Sed ii ferè erunt, qui non animadverterint; quod, sicut visio prophetica differat à visione naturali; aut sicut lumen in quo beati vident in cœlis differt et distinguuntur triarcharum quam LXX interpretes? Aut in nonnullis ab eorum rationibus dissentiantur?

Recen-

I

guitur

guitur à lumine in quo nos videntur res corporeas, sic differat et distinguatur *tempus mysticum et propheticum* à *tempore naturali et historico*. Neque ego plane video quomodo, sine hac distinctione, conciliari possit *præscientia Dei* cum libero hominis arbitrio, aut cum hodierno rerum statu. Sed hæc obiter.

IN hac igitur distinctione, quæ ex antiquissimis *Hebræorum* monumentis, quæ etiamnum supersunt, eruta est, necesse est ut nos dēmum acquiescamus: Quippe, *ex qua sola* *discrepantia inter textum Hebræum et versionem Græcam scripturæ sacræ circa annos παιδογονίας patriarcharum, salva utriusque textus integritate et autoritate, tolli aut exponi possit.* Neque desunt nobis aliæ plurimæ, eæque gravissimæ rationes quæ nos in eadem conclusione confirmant.

RECEN-

RECENTIORES Rabbini uno ore agnoscunt quod *Judæi* ante excidium Templi secundi nunquam supputarint tempora sua secundum textum *Hebræum* scripturæ sacræ.

VETUSTISSIMI bistorici apud *Judæos* supputarunt annos πατριαρχας patriarcharum, aliter quam *textus Hebræus*.

CURA et custodia oraculorum *Dei* semper commissa fuit summis sacerdotibus et synedrio magno *Hierosolymis*; quorum ad officium pertinuit non modo recensio et correctio librorum prophetarum; sed et *jus decernendi* quinam inter omnes eorum libros *pro prophetis et inspiratis* habendi, *quive ab isto honore excludendi*.

ELEA-

ELEAZARUS et Collegæ ejus non potuerunt ignorare, quam magno foret offendiculo gentibus, versio textus Hebræi in linguam Græcam; si in annis patriarcharum LXX interpretes sequerentur textum Hebræum ad literam; quippe quæ ipso facto evertisset omnes eorum antiquitates tam veras quam fabulosas.

His autem iterum, iterumque expensis, quid prudentius facere potuerunt sancti isti et sapientissimi viri, quam ut LXX interpretibus in mandatis darent, ut pro *arcaneis* et *mysticis* numeris in textu Hebræo, illi in versione sua substituerent *annos naturales* et *historicos patriarcharum*? Quis sanæ mentis Eleazarum ejusque collegas; quis LXX interpretes aut dissimulationis hoc nomine, aut fraudis jure accusaverit!

POSTREMO,

POSTREMO, cum ad præsentiam lumenis evanescant tenebræ et umbræ; lectorum judicio, eâ qua pars est obser- vantiâ, submittitur, annon *doctrina veterum Hebreorum de temporibus, origo chronologicæ LXX interpretum, et ratio discrepantiæ inter textum Hebræum et versionem Græcam scripturæ sacræ circa annos τωιδογονίας patriarcharum*, in tam clara luce posita sint, ut nihil amplius desideretur.

CON-

CONSPPECTUS
TOTIUS
OPERIS.

Repertâ, ut modò dictum est, origine Chronologîæ LXX interpretum; sequitur opus ipsum, quod in duas partes dividitur:

PARS PRIMA.

Pars prima, in qua fontes recluduntur, unde omnem nostram de temporibus doctrinam hausimus, constat VI sectionibus.

In Sect. I. demonstramus quod totum temporis intervallum, quod effluxit à creatione mundi ad Christum natum, comprehendat annos 5500. Dividitur

96 CONSPECTUS TOTIUS OPERIS.

viditur in vii periodos minores: *Prima*, à creatione mundi ad Diluvium continet annos 2256. *Secunda*, à Diluvio ad vocationem Abrahāmi comprehendit annos 1147, et subdividitur in annos 493, à Diluvio ad defectionem Nembrodi, A. M. 2749; in annos 40, à defectione Nembrodi ad dispersionem gentium, A. M. 2789; et in annos 714, à dispersione gentium ad vocationem Abrahāmi, A. M. 3403. *Tertia*, à vocatione Abraham ad exitum filiorum Israel ex Ægypto, A. M. 3833, continet annos 430. *Quarta*, ab Exodo ad templum à Solomone fundatum continet annos 591 et extenditur ad A. M. 4424; *Quinta*, à templo fundato ad exidium ejus à Chaldæis, A. M. 4894 continet annos 470. *Sexta*, ab excidio templi ad solutam à Gyro captitatem Babylonicam, A. M. 4964, continet annos 70. *Septima*, subdividitur in duas minores periodos; quarum

rum prima, à templo secundo fundata, A. M. 4965, ad completam ejus extrusionem, A. M. 5010, continet annos 46; altera, à templo secundo completo, A. M. 5010, ad Christum natum, A. M. 5500, continet annos 490. Hanc igitur annorum 5500 periodum, nos pro norma et regula, ad quam omnes omnium aliarum gentium Epochæ et periodi exigendæ sunt, assumimus.

IN Sect. II. recensemus tres series regum Chaldeorum, Ariabum, et Affiorum: Prima constat septem regibus Chaldaicis, qui imperarunt in Chaldea à dispersione gentium, A. M. 2790, ad A. M. 3015, annis 215. Secunda, sex regibus Arabicis, qui regnarunt in Chaldea, ab A. M. 3015, ad A. M. 3229, annis 214. Tertia, constat 41 regibus, qui regnarunt in Affyria, à Belo, qui regnare cœpit A. M. 3229, ad Sardanapalum, qui desit regnare

H A. M.

98 CONSPECTUS TOTIUS OPERIS.

A. M. 4687, annis 1459. *Summa*
omnium conficit annos 1899; quos,
si ordine disposueris ab anno mundi,
*2789, quo *dispersio gentium* contigit,*
casus Sardanapali incidet in annum
mundi 4687; et in annum 17 Aza-
rie regis Judæ.

IN Sect. III. recensemus *quatuor*
satrapas et quatuor reges, qui florue-
runt in Media, à casu Sardanapali, A.
M. 4688, ad mortem Astyagis ultimi
Medorum regis, A. M. 4964, annis
276. Sed cum de casu Sardanapali et
de ortu imperii Medici sub Arbace loqui-
mur, cavendum est ne putemus impe-
*rium *Affyriorum* fuisse ab Arbace et*
*Beleze deletum, aut urbem *Ninum* fun-*
ditus excisam. Deliquum quidem, sed
*non diutinum, passa est gloria *Affyrio-**
rum; fugato rege, et direpta civitate;
*sed post aliquos annos *Affyrii* recupera-*
*runt pristinum suum *splendorem* et ma-*
jestatem:

CONSPECTUS TOTIUS OPERIS 299

festatem: uti constat ex rebus gestis regum illorum, qui, post easum *Sardanapali*, multa et gravissima bella gerebant cum regibus *Judæ* et *Israelis*; quorumque memoria vix ullibi nunc extat nisi in *libris scripturæ sacræ*.

IN Sect. IV. recensemus viginti reges Chaldæorum, qui imperarunt in *Chaldæa* sive *Babylonia*, per 209 annos, à *Nabonassaro*, qui regnare cœpit A. M. 4756 usque ad relegationem *Nabonadii* ultimi eorum regis in *Carmania*, et captam à *Cyro Babylonem*, A. M. 4964.

ISTIS accedunt undecim Persarum reges; qui ab A. M. 4964, et ab anno *Cyri* apud *Babylonios* primo, ad mortem *Darii Codomanni* et initium imperii Græcorum sub auspiciis *ALEXANDRI MAGNI*, A. M. 5170, imperium orientis tenuere annis 215.

IN omnibus prædictis regum seriebus, nihil *mutamus*; nihil *addimus*; nihil *detrahimus*; nisi quod, sicubi *variantes lectiones* occurrant, illas *solum pro veris admittimus*, quæ cum *certissimis temporum characteribus* conveniunt. Quin et hoc est in primis *observatione dignum*: quod juxta *canonem nostrum*, à *dispersione gentium* A. M. 2790 ineunte, ad annum *primum Cyri*, A. M. 4965 ineunte, quo *soluta est captivitas Judæorum*, effluixerint anni 2174: et si in unam *summam colligas annos regum Chaldæorum* 225, *Arabum* 214; *Affyriorum* 1459; et *Medorum* ad mortem *Astyagis* 276; eandem præcise conficies *summam* cum alterâ, scilicet annos 2174. Nihil jam dicam de aliis innumeris et inextricabilibus difficultatibus et *anachronismis*, quibus *chronologî, nemine excepto, ab Africano ad bunc*

CONSPECTUS TOTIUS OPERIS. IOI
hunc usque diem involverunt doctrinam
temporum per totum hoc intervallum;
sed præcipue à casu Sardanapali usque
ad initium imperii Persarum.

IN Sect. V. agimus de annis et
epochis Græcorum, Sicyoniā, Argivā,
Atticā et Olympiadum: et ex harmo-
nia et concordantia earum cum anti-
quitatibus Assyriorum et Ægyptiorum,
constat quam accurate nos in alio
opusculo emendavimus intervallum à
Trojā captā ad primam Olympiadem;
dum, pro annis 408 plus minus ut alii,
nos eidem tribuimus tantum annos
342.

IN Sect. VI. agimus de Crucē illa
Chronologorum; nimirum de Chronolo-
gia Ægyptiorum: in cuius expositione
multi magni et præstantes viri, supe-
riori præsertim seculo, magna cum
laude et eruditione desudarunt. In

hac itaque sectione, multo prolixiores sumus quam in cæteris omnibus.

INQUIRENTI et animo utique multa mecum sollicitè volventi ; num scilicet *Misraim*, *idem* fuerit *cum Mene*, an vero *diversus* ? Et si *diversus*, quibus in locis, quove tempore singuli regnare cœperint ? Quid denique intellegendum sit per immensas istas periodos 36525 et 33984 annorum in veteri *Ægyptiorum* chronicō memoratas ? Num pro commentitiis habendæ ? An vero in veritate historica aliquo modo fundatae ? Suborta demum est mihi suspicio, nihil aliud per illas intelligi posse, nisi totidem *anni lunares*, sive *synodicæ revolutiones lunæ*. Nam *dato*, quod verum tempus revolutionum *Solis* et *Lunæ*, in diebus, horis et minutis, nemini fuerit tam citò post diluvium, cognitum ; nihil tamen obstat, quin omnes homines ab ipsis

rerum

rerum initiiis facile potuerint supputare numerum mensium *Lunarium*, qui effluxerant ab uno rege ad alium; et sic porro. Placuit itaque explorare quot annos *Ægyptios* 33984 et 36525 anni lunares confecerint? Sed mirum dictu! Posito anno caniculari *Ægyptiaco* dierum 365; et motu *Lunæ* medio synodico 29^a. 12^b. 44^c. 3^d. ex minori periodo 33,984, prodierunt anni *Ægyptiaci caniculares* 2749: et ex majori numero 36525, prodierunt anni 2955. neglectis minutis aliquot horarum et minutorum.

QUARE, cum minor periodus annorum 2749 pertingat præcisè ad annum mundi, quo, secundum LXX interpres, filii Noæ defecerunt ab *Arphaxad* et *turrim Babyloniam* condere cœperint; cumque in confessio sit, quod *Misraim* fuerit conditor regni *Ægyptiorum*; quod tamen ille non

H 4 potuit

potuit occupare *ante dispersionem gentium*; hinc recte mihi visus sum concludere, quod *epocha regni Misraim* et *successorum ejus in Ægypto cœperit ab anno primo post dispersionem gentium*, hoc est, ab anno mundi, 2790 in-eunte.

CUMQUE observarem, quod *altera periodus annorum 36525* pertingeret *ad annum mundi 2955*; et quod non sit verisimile, illud *casu in chronicis Ægyptiorum adnotatum fuisse*; sed in *memoriam alicujus insignis eventus*; neque ullum majorem, aut memoriā magis dignum reperire poteram; quam *expeditionem Menis ad interiores partes Ægypti, et conditas ab eo Memphis et Thinnitarum dynastias*; nec non *regnum, quod apud Thebanos per multa secula floruit*; facile mihi persuaderi passus sum, quod anni regni *Menis*

Menis in istis partibus ceperint suppuntari ab anno mundi 2956 ineunte.

His principiis positis; et collatis demum annis regni *Misraim* et successorum ejus in *Ægypto* inferiori, usque ad *Concharem* 25um regem per annos 715 cum annis *Cynicis* 443 à *Mene*, ad dynastiam XVI veteris chronici, cum dynastiis *Manethonis*; et denique cum laterculo 38 regum Thebanorum *Eratosthenis*, non sine stupore observavi, quam pulchre convenirent omnia; et cum se invicem; et cum antiquitatibus veterum *Affyriorum* et *Græcorum*; quin et, quod præcipuum est, cum *chronologia LXX* interpretum; hoc est, cum antiquitatibus veterum *Hebræorum*.

Ut paucis dicam: In hac sectione agimus de antiquitatibus *Ægyptiorum* ab origine gentis sub auspiciis *Misraim*, usque ad desolationes ejus per *Nabocollaffarum*

106 CONSPECTUS TOTIUS OPERIS.

lassarum, sive Nabuchodonosorum, Babyloniorum, et Cambysem Persarum regem. Inter alia agimus de *Mesiraim* et successoribus ejus, qui imperarunt in *Ægypto inferiore* in urbe *TANJ*, per generationes 25, et annos 715, à *dispersione gentium*, A. M. 2790, ad A. M. 3505: de *expeditione Menis* ad partes superiores *Ægypti*, et condito ab eo regno *Thebano*, A. M. 2956; deque *laterculo 38 regum*, qui sibi invicem succedentes floruerunt in *Thebaide*, annis 1076: *De ordine et successionibus xxx dynastiarum Manethonis*; quarum octodecim primæ pariterè passu ambulabant cum temporibus regum *Thebanorum*.

DUM hæc meditabamur opportune occurrebat magna illa quæstio de peregrinatione filiorum Israel in *Ægypto*; num scilicet iidem fuerint cum illis pectoribus, qui subegerant *Ægyptum*? An

An vero diversi? Re autem utrinque expensa; temporibusque tum *Hebreis*, tum *Ægyptiis* cum se invicem collatis, demonstramus; quod *reges pastores* ex *Arabia oriundi* subegerint primo *urbem TANIM metropolim inferioris Ægypti*, A. M. 3505; et dein *MEMPHIM*, A. M. 3588: et quod tenuerint istas regiones usque ad A. M. 3691; quod anno mundi 3691, et sequentibus, *Aseth*, et filius ejus *Amosis*, duo primi reges *xviii^æ dynastie* expulerint *reges pastores* ex *Ægypto* et avita regna recuperarint: Quod *Joseph* an. *æt.* 17 venditus et abductus fuerit in *Ægyptum* A. M. 3596 annoque 9 *Salatis* post subactam ab eo *Memphim*; quod *Jacob* cum familia sua descenderit in *Ægyptum*, A. M. 3618, annoque 16 regni *Bæonis* *Secundi xvii dynastie regis*; quod *Israelitæ* habitarint in *Ægypto*, sub regibus *pastoribus* annis 74, *viz.* à *descensu Jacob*,

Jacob, A. M. 3618, usque ad expul-
sionem pastorum, A. M. 3691; quo
toto tempore *Israelitæ* in magna pace,
prosperitate, et honore vitam ducebant;
et denique quod persecutio *Israelitarum*
sub regibus indigenis Ægypti cœperit,
paulo ante nativitatem Moyfis, sub fi-
nem regni *Chebronis* tertii, aut sub
initium Amenophis quarti xviii dynastiæ
regis; circa annum mundi 3750;
quæ duravit usque ad annum ultimum
Misphragmuthofis septimi ejusdem dy-
nastiæ regis, qui periit in *mari rubro*,
A. M. 3833.

PORRO, ut persequar sequelam tem-
porum; demonstramus quod *Ameno-
phis* ultimus xviii dynastiæ rex, bello
cum *Amuthantheo* ultimo *Thebanorum*
rege feliciter gesto, *Thebaidem* sibi sub-
jecerit, illamque regno suo adjunxerit;
quod *Sethos*, *Sethosis*, sive *SESOSTRIS*
filius *Amenophis*, et *primus xix dyna-
stiæ*

fluctus regiam sedem transtulerit à *Men-
phi* ad *Thebas*; quæ paulo ante *Dios-
polis magnæ* nomen obtinuerat; quod
hic sit ille *magnus Sesostris* (cujus fra-
ter fuit *Danaus*) qui subegit *Æthio-
piam*, *Asiam*, et aliquam partem *Eu-
ropæ*; et coloniam *Ægyptiorum* reliquit
in *Colchide* ad oram orientalem *ponti
Euxini*, i trecentis circiter annis ante
bellum *Trojanum*; quod *Pyramides*
conditæ fuerint sub regibus xx dynastiae;
quorum tanta fuit *tyrannis* et *insolens
dominatio*, ut populus defecerit ab eis ad
Æthiopas circa tempora *belli Trojanum*,
Davidis et *Solomonis*; quod *Sesacus*,
qui anno 5 *Rehoboam* invasit *Judæam*
et spoliavit templum *Hierosolymitanum*,
quemque plerique recentiorum chro-
nologorum *immanissimo parachronismo*
quingentorum annorum confundunt
cum *magni Sesostris*, non erat gente
Ægyptius, sed *Æthiops*; quod *Ægyp-
tus*, magna ex parte, subdita fuerit
Æthiopibus,

qto CONSPPECTUS TOTIUS OPERIS.

Æthiopibus, à temporibus Solomonis usque ad tempora Manassis regis Iudeæ, per annos plus minus quadringentos; et denique, quod Tearco, sive Tharaca Æthiops, postquam regnaverat in Ægypto 50 annis, heroico plane animo sese subduxerit in patriam suam: Ægyptii vero Dodecarchiam instituerint; cui successit Psammitichus; qui primus liberiorem quam ante Græcis cum Ægyptiis aperuit intercursum, magno utrinque commodo.

Postremo, collatis cum se invicem temporibus regum, qui imperarunt in Affyria, Media, Babylonia, Persia, et Iudea, à casu Sardanapali ad solutam à Cyro captivitatem Babylonicam; demonstramus quod Nabonassar diversus fuerit tum à Bellate Babylonio, tum à Salmanasare Affyrio: Quod Arphaxad apud authorem libri Iudicij, idem fuerit cum Dejoce quinto ab Arbace Medorum

CONSPECTUS TOTIUS OPERIS. III

dorum praetore; et quod *Nabuchodonosor* quocum bellum gerit, fuerit *Esarhad-
don* rex *Affyriæ*, vel *filius* et *successor*
eius; quod *imperium* *Affyriorum* fuerit
eversum, et *urbs* *Ninus* *funditus* *excisa*
per *Phraortem* *Medium* *et* *Nabopolla-
sarem* *Babylonium* circa A. M. 4877;
quod *Nabopolassar*, qui et *Nabuchodo-
nosor*, invaserit *Judeam* anno 4 *Jebau-
kim* regis *Judee*; *civitatem* et *templum*
diripuerit, et *regi* *tributum* *imperarit*;
quod idem A. M. 4894, iannoque un-
decimo *Zedechiae* [c], *civitatem* *sanc-
tum* *expugnarit*, *templum* *Dei* *incenderit*, *re-
gem* *et* *populum* *abduxerit* *in Babyloniam*;
ubi servierunt *regi* et *filiis* *eius*, donec
imperaret *rex* *Persarum*, et *compleretur*
sermo *domini* *ex ore* *Jeremiæ*, et *cele-
braret* *terra* *sabbata* *sua*; *nam* *omnibus*
diebus *desolationis* *egit* *sabbatum* *usque-
dum* *complerentur* *septuaginta* *anni*;
quod *Nabocolassar*, *sive* *Nabuchodono-*

[c] 2 Chron. c. xxxvi. ¶ 17—20.

for II, filius Nabopolassari, post multas urbes expugnatas, multasque gentes devictas, tandem provocat Medos ad bellum sibi inferendum; quod Medi, ducibus Astyage, sive Dario Medo (Danielis) et Cyro Persarum rege, Babyloniam obsederint, urbem aitu cuperint, et regem (Nabuchodonosorum alias Beltaffarem Dan. c. v. v. 30.) occiderint, et Darius Medus, is est Astyages, successerit in regnum Chaldaeorum; et denique, quod Astyages paulo post restituerit regnum Chaldaeorum Evilmeradocho, filio defuncti regis; ipse vero cum Cyro et Daniele reversus fit in Medium.

CONSPECTUS

TOTIUS

O P E R I S.

PARS SEGUNDA.

Secunda pars continet *canonem nostrum generalem et harmonicum temporum*. Incipit à *creatione mundi*; et decurrit per annos expansos à *dispersione gentium* usque ad *mortem Astyagis* et *initium imperii Persarum sub Cyro*; et deinde ad **CHRISTUM NATUM**, per *Olympiades*, annos *urbis Romæ*, et *canonem regum mathematicum* *Ptolemæi*. Constat pluribus vel paucioribus laterculis, pro numero gentium vel populorum qui floruerunt uno eodemque tempore in *Asia*, *Aegypto*,

114 CONSPECTUS TOTIUS OPERIS.

gypto, et Europa. *Laterculus primus* et *principalis* dicatur annis mundi: *Componitur partim ex annis των ογδοετίας patriarcharum à creatione ad nativitatem Abrahami secundum calculos LXX interpretum; et partim ex antiquitatibus Ιουδαίorum à nativitate Abrahami usque ad solutam à Cyro captivitatem Babyloniam secundum calculos Josephi.* *Secundus* assignatur *patriarchis, iudicibus, regibus, anarchiis, et captivitatibus Ιουδαίorum, secundum calculos LXX interpretum et Josephi.* *Tertius* tribuitur *regibus Chaldaeorum, Assyriorum et Medorum, qui sibi invicem successerunt à dispersione gentium ad finem imperii Persarum.* *Quartus* tribuitur *regibus, qui floruerunt in Aegypto ab adventu Misraim ad mortem Amasis et subactam à Cambyses Aegyptum: Sub hoc comprehenditur regnum Misraim et successorum ejus in Aegypto inferiori per 25 generationes et*

CONSPECTUS TOTIUS OPERIS. 115

et septingentos et quindecim annos; reges Thebani à Mene oriundi; regnum pharorum in Aegypto; dynastiae Manethonis; peregrinatio filiorum Israel in eadem regione; res gestae magni Sesostris; obeliscorum ortus; pyramidum constructio; defectiones Aegyptiorum ad Aethiopes; et denique liberatio eorum à jugo Aethiopum sub duodecim regibus, Psammetichō, &c. Quintus tribuitur regibus, qui, post defectionem Arbaces et Bellasis ab Assyriis, regnarunt in Babylonia ab initio regni Nabonassari ad relegationem Nabonadii in Caramaniam et initium imperii Persarum sub Cyro per 20 generationes et 209 annos. His etiam et alii laterculi pro re nata sunt additi, ut laterculus regum Lydiæ, à Gygead Crœsum et captas à Cyro Sardes; æra Sicyoniorum ab Aegialeo; Argivorum ab Inacho; et Atheniensium à Cercopœ. Hæc autem omnia ita disponimus, ut quovis tempore dato, qui-

116 CONSPECTUS TOTIUS OPERIS.

libet oculari inspectione videre possit, quinam in singulis gentibus rerum gubernacula tenuere. Ad majorem denique omnium illustrationem placuit non modo notas et authoritates ex probatissimis scriptoribus passim addere; sed et dissertatiunculas nonnullas, ubi utiles aut necessariæ videbantur, insererere.

CUM autem primus et principalis laterculus canonis nostri, ad quem reliqui omnes referuntur, compositus sit ex *calculis LXX interpretum*, *Josephi*, et canonis regum mathematici, ad præstantiam et harmoniam ejus cum antiquitatibus aliarum gentium demonstrandam, tribus potissimum utimur argumentorum generibus; *Synchronismis regum*, *intervallis temporum*, et *observationibus cœlestibus*.

I. PER

I. PER SYNCHRONISMOS demon-
stramus quām pulchrē conveniant an-
tiquitates *Hebræorum* cum vetustissimis
monumentis historicis gentium.

EXEMPLI GRATIA.

SYNCHRONISMUS I. *Misraim* sive
Mesraim primus *Ægyptiorum* rex,
teste *Syncello*, erat *Nembrodo*, non so-
lum contemporaneus, sed et in im-
prio turris *Babylonicae* opere *Socius* et
Συνεργός.

SYNCHRON. 2. Ex traditionibus *He-
braicis* scribit R. *Dævid Gantz* [d], quod
Belus primus *Affyriorum* rex floruerit
tempore *Nachor*. Sed juxta rationes
nostras constat quod *Belus* regnare cœ-
perit A. M. 3229, qui fuit etiam vitæ
Nachor annus sexagesimus primus.

[d] Chronolog. p. 163.

SYNCHRON. 3. Scribit *Syncellus* [e], quod *Ægialeus* primus *Sicyoniorum* rex *Beli* *Ninique* temporibus floruerit in *Græcia*, et quod fideliora historiarum monumenta eundem *Nachor* et *Tharæ* coætaneum fuisse declaraverint. *Ægialeus* autem, secundum rationes nostras, regnare cœpit A. M. 3253, anno *Beli* 25; vivere desit, A. M. 3304, anno *Nini* 21°; annoque *Tharæ* 47mo.

SYNCHRON. 4. Refert *Eusebius* [f], quod *Tharæ* anno 28°, *Affyriorum* rex primus, *Belus* mortuus sit, quem *ASSYRII DEUM* nominaverunt, et alii *Saturnum*, atque filio suo regnum tradiderit. Secundum rationes nostras annus 28^{vus} vitæ *Tharæ* convenit cum A. M. 3285; et *Ninus* regnare cœpit A. M. 3284, uno circiter anno ante mortem patris.

[e] Chronogr. p. 97. [f] Chron. l. i. p9.
SYN-

SYNCHRON. 5. Cuncti, teste *Syn-cello* [g], statuunt primum *Abrahami* annum in *Nini* secundi *Affyriorum* regis annum 44 incidisse. *Ninus* regnare cœpit A. M. 3284; *Abraham* natus est A. M. 3328; annoque regni *Nini* 44to.

SYNCHRON. 6. Idem testatur [b]; quod *Abraham* natus sit anno 24to (non anno x, ut nunc legitur, sed anno x^d) regis *Europis Sicyniorum* regis secundi. *Europs* regnare cœpit A. M. 3305; et *Abraham* natus est, A. M. 3328.

SYNCHRON. 7. R. *David Gantz* [i], qui multas easque vetustissimas traditiones conservavit, scribit quod *Semiramis* regnare cœperit in *Babylonia*,

[g] Chronogr. p. 125. [b] Ib. p. 102.
[i] Chronolog. p. 163.

120 CONSPECTUS TOTIUS OPERIS.

anno decimo vitæ *Abrahami*, quod à vero non aberrat nisi uno, aut ad summum duobus annis.

SYNCHRON. 8. *Syncellus* testatur [k], quod **RAMESSENO** vigesimus secundus *Tanitarum* rex, esset idem ille **PHARAO**, ad quem *Abraham*, tempore famis in terra *Canaan*, descendit in *Ægyptum*; et quem flagellavit dominus plagiis maximis, et domum ejus, propter *Sarai* uxorem ejus. Conveniunt tempora: *Rameffemeno* enim regnare cœpit in *Ægypto*, A. M. 3412; et *Abraham* descendit in *Ægyptum* eodem circiter tempore.

SYNCHRON. 9. Idem refert [l], quod **INACHUS**, *Argivorum* rex primus, regnarit *Argis Biscalii* sive *Achalei Affyriorum* regis decimi tertii tempore, annoque imperii *Affyriorum* 476. Et quod

[k] Chronogr. p. 102. [l] lb. 124.

Plemnius

CONSPECTUS TOTIUS OPERIS. 121

Plemmeius eodem tempore *Sicyoniis* imperarit, quæ apprimè conveniunt cum rationibus nostris. Nam si à *Belo* sup-putaveris annos 476, pervenies ad A. M. 3705; qui fuit annus *Achali* tertius; *Plemmei* vigesimus, et *Inachi* sextus.

SYNCHRON. 10. *Tatianus* auctore est [m], quod *Amosis* secundus decimæ octavæ dynastiæ rex floruerit tempore *Inachi* primi *Argivorum* regis. *Amosis* autem juxta rationes nostras regnare cœpit, A. M. 3711, annoque *Inachi* duodecimo; regnavit annis 26, et mortuus est anno regni *Inachi* 37mo. Idem testatur *Ptolemæus Mendesius* et *Apion* apud *Euseb. præp. Evang.* lib. x. c. xi.

SYNCHRON. 11. Anno *Inachi* 41mo, inquit *Syncellus* [n], *Affyrii* imperabat *Sphærus*; et *Sicyoniis Orthoplis* conveniunt tempora: Nam annus 41^{mus}

[m] *Contra Græc.* p. 171. [n] *Chronogr.* p. 68.
Inachi

122 CONSPECTUS TOTIUS OPERIS.

Inachi incidit in annum mundi 3740; *Sphærus* regnare cœpit 3725 et regnavit annos 25; *Orthopolis* regnare cœpit A. M. 3731, et regnavit annos 63.

SYNCHRON. 12. Secundum sanctum *Augustinum* [o]; *Moyses* eduxit *Israelitas* ex *Ægypto*, cum apud *Affyrios* regnaret *Ascatides*. Idem refert *R. David Gantz* (p). *Eusebius* in canone *Chron.* [q] disertè scribit, quod anno 8° *Ascatidis* *Moyses* octogesimum agens annum *Israelitas* eduxerit ex *Ægypto*. *Annius Viterbiensis* ex fragmentis *Beroxi* pariter tradit, quod anno 8° *Ascatidis*, *Canchres*, alias *Misphragmuthosis*, *victus* *Hebræorum* *magica* periit in mari. Hic mirabilis *Synchronismus*, quem in aliorum omnium chronolo-

[o] *De Civit. Dei*, lib. xviii. c. xi. [p] *Chron.* p. 166. [q] *Ad Num.* 505.

giis frustra queras, accurate convenit
cum calculis nostris.

SYNCHRON. 13. Polemo ὁ τερπητής[*r*], teste *Julio Africano* apud *Eusebium*, et *Syncellum*[*s*], qui floruit sub *Ptolemaeo Epiphane*, libro *Græcarum historiarum* primo, refert, quod *Apidis* (qui et *Inachus* à *Græcis* scriptoribus appellatus est, si *Origeni* [*t*] fides habenda sit) *Phoronei* filii tempore, exercitus *Ægyptiaci* pars sese ab *Ægypto* subduxerit, atque in *Palæstina*, quam *Syriam* vocant, haud procul ab *Arabia* confederit; illos nimirum ipsos intelligens, qui, *Moyse* DUCE, profecti sunt, quod cum calculis nostris optime convenit; nam *Apis* sive *Inachus junior*, tertius *Argivorum* rex, regnare cœpit A. M. 3810; *Moyses* vero eduxit

[*r*] *Præp. Evang.* l. x. c. x. [*s*] *Chronogr.*
p. 64. [*t*] *Contr. Celsum.* lib. iv.

Israelitas

124 CONSPECTUS TOTIUS OPERIS,

*Israelitas ex Aegypto, A. M. 3833,
annoque regni Apidis 24°.*

SYNCHRON. 14. *Belochus Affyriorum*
rex decimus nonus, inquit R. *David*
Gantz [u], et *Baleatores* ejus successor
floruerunt in *Affyria* eodem tempore
quo *Othniel* judicavit *Israelitas*: Con-
veniunt tempora cum nostris rationibus:
Belochus regnare cœpit in *Affyria* A.
M. 3908, et regnavit annis 25, *Othniel*
cœpit judicare *Israelitas*, A. M. 3915,
et judicavit eos annis 40; et *Balea-*
tores regnare cœpit in *Affyria*, A. M.
3933, et regnavit annis 30.

SYNCHRON. 15. Juxta *Africanum*
apud *Syncellum* [x], diluvium *Deuca-*
lionis incidit in annum 70^{num} A.O.D.:
Juxta *Clementem* *Alexandrinum* [y],
eadem inundatio incidit in tempora

[u] Chronol. p. 166. [x] Chronogr. p.
154. [y] Strom. i. p. 380.

Crotopi

Crotopi Argivorum regis octavi; juxta calculos nostros, septuagesimus annus A. O. D. convenit cum A. M. 4043: qui fuit annus quartus regni Crotopi.

SYNCHRON. 16. *Eusebius* [z] auctor est, quod *Cadmus*, *Debora*, et *Baruch* una eademque ætate floruerint; *Debora* autem et *Baruch* summam in *Israelitas* potestatem obtinuerunt, A. M. 4073: Juxta marmora *Oxoniensia*, *Cadmus* *Cadmæam*, vel *Thebas*, in *Boeotia* condidit anno *Amphictyonis* 5°, hoc est, A. M. 4077.

SYNCHRON. 17. R. *Azarias*, auctor libri *Meor Enaim*, scribit, quod *Troja* excisa fuerit tempore *DAVID* regis *Israelis*. Quod optime convenit cum rationibus nostris: Nam *David* cœpit regnare, A. M. 4380; et *Troja* capta fuit, A. M. 4386.

[z] In *Græcis*, p. 693.

SYNCHRON.

SYNCHRON. 18. *Diodorus Siculus* testatur [a] quod, *Teutamo* in *Asia* regnante, *Græci*, imperatore *Agamemnoni*, *Trojam* impetiti sunt, eum plus mille annis *Affyrii* imperium *Asie* obtinuissent. Isti autem temporum characteres cum nemine conveniunt nisi cum *Teutamo* sive *Teutane* trigesimo tertio *Affyriorum* rege, qui regnare cœpit A. M. 4375, et cujus anno 12mo, capta fuit *Troja*, annoque mundi 4386.

SYNCHRON. 19. *R. David Gantz* [b] tradit quod *Sardanapalus* quadragesimus primus *Affyriorum* rex imperarit in *Affyria* tempore *Uzziae* regis *Judæ*. Conveniunt tempora: Nam A. M. 4673, *Azariah* sive *Uzzias* regnare cœpit in *Judæa*, et *Sardanapalus* in *Affyria*.

[a] Biblioth. lib. ii. p. 77. [b] Chronogr.
p. 169.

SYNCHRON.

SYNCHRON. 20. *Eusebius in Græcis* [c] refert quod κατὰ τὸν Ἀρίφονα ἡ τῶν Ἀσσυρίων κατελύθη Ἀρχὴ, καὶ Σαρδανάπαλος ἀνέρηθη, ὡς τάντες συμφωνεῖσι.

Cum *Eusebio* convenit *Syncellus* [d] κατὰ τὸν τὸν Ἀρίφονα ἡ πῶν Ἀσσυρίων κατελύθη Ἀρχὴ, ὡς τάντες συμφωνεῖσι. i.

e. Hujus Ariphonis tempore, regnum Assyriorum *dissolutum*, et Sardanapalus Assyriorum *excidit imperio*, ut omnes *bistorici consentiunt*. Quod optime convenit cum calculis nostris: Nam *Sardanapalus* et *Ariphon* regnare cœperunt uno eodemque tempore; nempe, A. M. 4673, ille in Nineve, hic vero *Athenis*; regnavitque *Sardanapalus* ad annum usque *Ariphonis* decimum quintum.

SYNCHRON. 21. Ex scriptura sacra constat, quod *Ezechiah rex Iudæ, Sal-*

[c] Χρον. Καν. N°. εμξ.

[d] Chronogr. p. 187.

loup

I

manasar

128 CONSPECTUS TOTIUS OPERIS.

manasar rex Assyriæ, et Tirbaka Aethiops rex Ægypti iisdem temporibus regnarint in *Judæa, Assyria, et Ægypto.* Idem pariter demonstratur ex canone nostro.

SYNCHRON. 22. *Diodorus Siculus* [e] testatur quod *Cyaxares, sive Dejoces,* primus post casum *Sardanapali Medorum rex, vir justitia insignis, à Medis ad regnum evectus fuerit anno secundo Olympiadis decimi septimi: Sed secundum rationes nostras idem regnum Medorum obtinuit anno 2do Olympiadis 18va* *Diodorus* forte scripsit Oλ. m, non ιζ: Sed utcunque hoc sit, non discrepat à nobis plus quam 4 annos.

SYNCHRON. 23. *Diodorus, Thallus, Castor, Polybius, et Phlegon,* uno ore tradunt quod *Cyrus Persicum regnum obtinuerit, cum Olympias ageretur LV.*

[e] Biblioth. l. ii. p. 84.

quod

quod optime convenit cum calculis nostris. Perperam autem multi eruditissimi viri statuunt *hoc CYRI initium convenire cum anno solute à Cyro Ju-dæorum captivitatis Babylonicae*: cum tamen *hanc ille anteverterat annis 21e*.

SYNCHRON. 24. Juxta *Herodotum*, *Croesus à Cyro captus* fuit anno regni sui decimo quarto; juxta *Eusebium Croesus à Cyro captus est* anno primo Olymp. LVIII; juxta marmora *Oxoniensia Croesus à Cyro captus est*,

[e] Absque cahone *Babylonico*, inquit Clariss. Marshamus primus *Cyri annus nobis non magis notus esset, quam veteribus, quorum chronologia sacra (utpote fundamentum habens initium Cyri) tota est deportationis *Judaicæ προχρονίας* vitiata. Illi enim *Judeos* anno primo Olymp. LV. rediisse putarunt. *Cyrus autem anno primo regni Babylonici, anno Nabonassari 210, anno 3 Olymp. LX. *Judaicæ* redditum in patriam edicto concessit.* Hæc Marshamus, Chron. Can. p. 586; in cæteris erravit et ipse, ut suo loco probabitur.*

130 CONSPECTUS TOTIUS OPERIS.

anno 25° ante regnum *Darii Hydaspis filii*. Hæc autem omnia convenient ad amissim cum cæculis nostris. Atque hæc impræsentiarum de *Synchromismis* sufficient.

II. Ex *intervallis temporum*, quæ intercesserunt inter reges, hujus aut illius gentis, et hunc vel illum regem, qui longo post tempore regnavit in eadem, vel in alia aliqua gente demonstratur *præstantia* et *harmonia canonis nostri* cum antiquissimis monumentis historicis istarum gentium.

EXEMPLI GRATIA.

INTERVALLUM I. Juxta doctrinam veteris *Ægyptiorum* chronicorum apud Syncellum [g] effluxerunt à *creatione mundi* ad *Menem regni Thebæorum conditorem* anni 2955; à *Mene* ad *initium*

[g] Chronogr. p. 51.

CONSPECTUS TOTIUS OPERIS. 131

xvi dynastiae anni Cynici Cycli 4433 ab initio xvi dynastiae ad initium xvi dynastiae regum *pastorum* qui subeges-
tunt *Memphim*, anni 190; et ab initio
xvii dynastiae *pastorum* ad expulsionem
eorum ex *Ægypto*, anni 103. Ista
autem quatuor summæ conficiunt annos
3691, quot nempe effluxerant à crea-
tione mundi ad expulsionem *pastorum* ex
Ægypto. Cum his autem convenit
calculus lxx interpretum; et *Deme-
trius* apud *Eusebium* [b] qui supputat
à creatione mundi ad descentum Jacobi
cum familia sua in *Ægyptum* annos
3618. Nam annus mundi 3618 in-
cidit in annum regni *Bæonis* secundi
dynastiae xvime regis decimum sec-
tum.

INTERVALLUM 2. *Manetho* apud
Josephum [i] supputat annos 393, ab

[b] *Præp. Evang.* lib. ix. c. xxi; [i] *Concr.*
Apcion. l. i. § xvi.

132 CONSPECTUS TOTIUS OPERIS.

expulsione pastorum ex Ægypto ad regnum Danai apud Argivos, anni autem 393 additi ad A. M. 3691, quo pastores expulsi fuerunt ex Ægypto, nos deducunt ad annum mundi 4084, ad eundem scilicet annum quo, juxta calculos LXX interpretum, et Græcorum scriptorum Danaus regnare cœpit Argis.

INTERVALLUM 3. Juxta marmora Oxonienſia, ab initio regni Danai apud Argivos, ad TROJAM à Græcis captam, effluxerunt anni 302: Hi autem additi ad annum mundi 4084, quo Danaus regnare cœpit Argis conficiunt annos 4386; sed juxta rationes nostras, annus mundi 4386 convenit cum anno 7mo regni David regis Iſraelis [k]; et cum anno mundi, quo capta fuit Troja.

[k] Vide Syncronism. 17um supra.

IN-

INTERVALLUM 4. Eratosthenes in laterculo suo 38 regum *Thebæorum*, supputat à Mene ad *Amuthbantheum* annos 1076. Juxta doctrinam veteris *Ægyptiorum* *chronici*, ab initio dynastiarum ad initium XVI dynastiæ, effluxerunt anni 443; ab initio XVI dynastiæ ad initium XVII dynastiæ anni 190; ab initio XVII dynastiæ ad initium XVIII dynastiæ, anni 103; et ab initio XVIII dynastiæ ad initium XIX dynastiæ anni 348, Istæ autem quatuor summæ conficiunt annos 1084. Pari itaque passu ambulavit regnum *Thebanum* à Mene conditum cum primis octodecim dynastiis *Ægyptiorum* per annos 1076; quibus elapsis, transfuit regnum *Thebanum*, jurene belli an sanguinis incertum, ad *Amenophim* ultimum XVIII dynastiæ regem; sub quo tota *Ægyptus*, tam superior quam inferior, in unam coaluit monarchiam.

Hæc autem omnia pulchrè conve-
niunt et cum se invicem et cum cal-
culis nostris.

INTERVALLUM 5. Triopæ seculo,
inquit Tatianus [l], qui fuit septimus
ab Inacho, vixit Prometheus et Epi-
metheus, et Atlas, et Cecrops. Cecrope
Athenis regnante, inquit Eusebius [m]
Jovem à Cecrope Deum appellatum esse
ferunt, cum nequaquam inter homines
id antea nominis habuisset. Ab eodem
postmodum primum Arbenis excita-
tam aram, primumque Minervæ sig-
num conflatum et positum fuisse;
οὗτος τότεν ἐκ ταλαιοῦ ὑπαρχόντων.
Μετὸν δὲ τότον καὶ οἱ τῷ Ελαῖος Θεοὶ^{τάγματες γενεαλογώνται}, Auctor marmo-
rum Oxoniensium supputat à Cecrope ad
Dancum annos 71; et ab eodem Ce-
crope ad Trojam captam annos 373.

[l] Contr. Græc. p. 172.
Evang. l. x. c. ix.

[m] Præp.

Hæc

CONSPECTUS TOTIUS OPERIS. 135

Hæc autem supputatio convenit cum rationibus nostris: Nam ab anno mundi 4013, quo *Cecrops* regnare cœpit *Atbenis*, ad A. M. 4386, quo *Troja* capta fuit, intercedunt anni 373 præcisè.

INTERVALLUM 6. *Manetho* apud *Josephum* [n] testatur, " Quod *Ra-*
" *messes*, *Setbosis*, (aliis *Sesoosis* et *Ser-*
" *sostris*) *Amenopbi* patri suo (et ultimo
" xviii dynastiæ regi) successerit in mo-
" narchiam *Ægyptiorum*; quod plu-
" rimas copias habuerit equestres et na-
" vales; quod *Armain* sive *Danaum*
" fratrem suum procuratorem *Ægypti*
" constituerit; quod *Cyprum* et *Phoeni-*
" *cem*, rursusque in *Affyrios* et *Medos*
" expeditione suscepit, universos, alios
" quidem ferro, alios sine pugna mag-
" næ suæ potestatis terrore sibi subju-
" garit atque prospero rerum successu

[n] *Contr. Apion.* l. i. § xv.

K. 4

" valde

" valde elatus, aliquanto audacius
 " progressus fit, orientales urbes et
 " provincias subvertendo," &c. " Ta-
 " tianus refert [o] quod *Minos*, qui in
 " omni genere sapientiae excellere
 " visus est, sub *Lyncæo* qui post *Dana-*
 " *um* regnavit *Argis*, undecima post
 " *Inachum* ætate, floruerit; *Aristoteles*
 " *philosophus* auctor est [p], quod τολὺ
 " ὑπερτέινει τοῖς χρόνοις τὴν ΜΙΝΩ Σα-
 " σιλείαν ΣΕΣΩΣΤΡΙΟΣ. Quod reg-
 " num *Sesostris* multis annis antecesserit
 " regnum *Minois*. Conveniunt hæc
 testimonia cum seinvicem; conveniunt
 cum nostris calculis; *Sesostris* enim
 fuit rex primus xix dynastiæ, et reg-
 nare cœpit A. M. 4040; annis 94
 ante *Lyncæum*, cuius tempore floruit
Minos; annisque ante *Trojam* captam
 346. Videant itaque eruditi, si placet,
 quam bellè illi supputant tempora,

[o] *Contr. Græc.* p. 174. [p] *Polit.* 1. vii.

c. x.

qui

qui res gestas **SEGOSTRIS**, annorum circiter quingentorum μεταχρονίων, referunt ad **SESACUM**, qui tempore **REHOBOAMI** regis **Judæ** invasit **JUDÆAM** et **TEMPLOM HIEROSOLYMITANUM** spoliavit.

INTERVALLUM 7. Annus primus **Arbacis** primi post casum **Sardanapali** **Medorum** præfecti convenit cum anno mundi 4688; **Astyages**, qui et **Syncello** [q]. **Darius Medus** appellatur. Mortuus est anno mundi 4964, anno æræ Nab. 209 annoque primo Olymp. LX. Annoque sequenti, **Cyro** **Babylone** regnante, soluta est septuagenaria **Judæorum** captivitas. Quare, ab anno mundi 4688 ad A. M. 4964, effluxerunt anni 276. **Ctesiæ** autem et **Diodoro** hoc intervallum comprehendit annos 282; **Eusebio**, 259; **Syncello** et **Goaro** ejus interpreti, 276 [r]. Cal-

[q] **Chronologr.** p. 231. [r] **Vid.** **Cl. Marsham. Chron. Can.** p. 490—498.

culo

338 CONSPETUS TOTIUS OPERIS.

culo Syncelli sic correcto nos accedi-
mus; quippe qui accurate convenit
cum rationibus nostris. Præterea, cum
tempora primorum quatuor procurato-
rum Mediae apud Syncellum; ab Ar-
bace nempe, qui Medis libertatem pri-
mus asseruit A. M. 4688 ad *Dejarem*,
qui tyrannidem apud eisdem prius
exercuit A. M. 4796 conficiunt an-
nos 108, et conveniunt cum calculis
nostris; necessario sequitur, quod an-
ni quatuor posteriorum regum, à *De-
joce* ad mortem *Astyagis*, A. M. 4964,
non potuerint excedere annos 168;
et proinde quod *Goarus* recte emenda-
rit Syncellum, adscribendo *Phraorti*
non annos 51, sed annos 44 tan-
tum.

*Hac autem data occasione; nescio
an intactum præterire debeam locum
illum apud Herodotum, ubi satis clare
loquitur de *Medorum* defectione ab
Affyriis;*

Assyriis; et tamen de ejus sensu insig-
 niter hallucinati sunt multi eruditissi-
 mi viri. Ἀσσυρίων ἀγγέλων τῆς ἀνα-
 Ἀσίνς ἐπ' ἔτεα εἴκοσι καὶ τετακόσια, in-
 quid Herodotus [s], τρώτοι ἀπ' αὐτῶν
 Μῆδοι ἡρέσαντο ἀπίσταθαι, &c. i. e;
 Quum Assyrii annis quingentis et vi-
 ginti Afiam superiorem (in qua Me-
 dia sita erat) sibi subjectam tenuissent
 priui Medi ab ipsis deficere cœperunt;
 qui cum Assyriis pro libertate pœliati
 strenue se gesserunt: Excussoque ser-
 vitutis jugo in libertatem se se afferuer-
 runt, post quos et aliae nationes idem
 fecerunt quod et Medi. Cæterum
 cum jam omnes per totam regionem pro-
 priis uterentur legibus, hac demum
 occasione rursus tyrannidi subjecti fue-
 runt. Fuit apud Medos vir sapiens,
 cui nomen erat Dejoces, qui cum ad
 tyrannidem aspiceret, priusmodique
 dam excogitavit, &c." Jam vero, in

[s] Lib. i. § xcv.

hoc

140 CONSPECTUS TOTIUS OPERIS.

hoc loco HERODOTUS satis clare loquitur de triplice *Medorum* statu; prætereaque nihil: Scilicet, de statu *Medorum* sub jugo *Affyriorum* annis 520; de statu eorum libero post excussum *Affyriorum* jugum; et de statu eorum regio sub *Dejoce* et successoribus ejus; de epocha autem imperii *Affyriorum* aut de temporibus *Beli* vel *Nini* ne verbum quidem. Sed quid ad hæc magnus *Usserius*? quid Clariss. *Marshamus*? *Usserius* in Annal. Vet. et Nov. Test. ad A. M. 3257 (ut et ante ad A. M. 2737) de defectione *Medorum* sub *Arbace* agens, sic demum concludit: “*Atque ita Affyriorum imperium destructum est: postquam a NINI initio superiorem Asiam annis 520, (ut in lib. i. c. xcv. docet Herodotus) obtinuissent:*” *Marshamus* de regibus *Affyriæ* juxta *Herodotum*

[i] Annal. Vet. et Nov. Test. ad A. M. 3257.

agens

agens [u], verba *Herodoti* sic vertit,
“ *Quum Assyrii superiori Asiae impe-*
“ *rassent annis 520 Medi primi ab ipsis*
“ *deficere cieperunt, et paulo post;*
“ *primi ab Assyriis defecerunt Medi, et*
“ *in libertatem sese afferuerunt, post quos*
“ *idem fecerunt alii.*” Dein ipse subdit:
“ Concesso tamen *Medorum* initio,
“ constat de *Affyriorum* epocha, juxta
“ *Herodotum.*” Porro, idem [x] cum
ad reges *Mediz* venit, de illis sic lo-
quitur: “ *Herodotus Medorum histo-*
“ *riam breviter et dilucide narrat.*
“ Dicit, illos ab *Affyriis* (qui impe-
“ *rassent Asiae annis 520) defecisse, et*
“ *Dejocem* (novi regni auctorem) *Ecba-*
“ *tana condidisse.*” His autem u-
trinque expensis; judicent eruditi
quantum valeat hoc testimonium *He-*
rodoti ad *novitatem imperii Affyriorum*
stabiendi!

[u] *Chron. Can.* p. 489. [x] *lb.* p. 490.

IN-

anno 611 regni regis [x] et anno

INTERVALLUM 8. *Josephus* supputat à vocatione *Abrahāmi* ad *Exodūm* annos 430; ab *Exodo* ad *Templūm* à *Solomone* fundatum annos 591; à templo fundato ad *captivitatem Babylonīcam* et *templūm incensūm* annos 470; et à templo incenso ad *solutam* à **CYRO** *captivitatem Babylonīcam* annos LXX. Hæc intervalla cum calculis nostris conveniunt.

INTERVALLUM 9. *Jeremias* propheta [y], anno 4 regni *Jeboiakim* regis *Juda*, annoque primo *Nabuchodonosori* regis *Babylonis* vaticinatus est de omni populo *Juda*, et de omnibus gentibus vicinis, quod servirent regi *Babylonis* annis LXX. *Idem* postea de eadem servitute agens, sic vaticinatus est [z]: ego dedi omnes terras istas in manu *Nabachodonosori* regis *Babylonis* servi

[y] Cap. xxv. y 1, 2. [z] Cap. xxvii. 7.
mei

mei, et servient ei omnes gentes, et filio ejus, et filio filii ejus, donec veniat tempus terræ ejus et ipsius. Sed juxta calculos nostros, *Nabuchodonosor* de quo propheta hic loquitur, vocatus fuit etiam à *Chaldeis* *Nabopolassar*, cui successit filius ejus *Nabocolassar*, qui et *Nabuchodonosor* et *Belsassar*, in scriptura sacra [a] appellatur. Huic vero successit *Iloarudamus*, qui à *Jeremias* appellatur *Evilmeradocus* filius filii *Nabopolassari*. Ab anno autem 4 regni *Johoiakim* regis *Juda*, annoque mundi ineunte 4774 ad mortem *Iloarudami* A. M. 4843 definente, interveniunt LXX anni præcise.

INTERVALLUM TO. " In anno pri-
mo Darii filii Assueri de semine Me-

[a] Dan. c. v.

44 CONSPECTUS TOTIUS OPERIS.

“ dorum (inquit Daniel [b] propheta)
“ qui imperavit super regnum Chal-
“ dæorum, ANNO UNO regni ejus;
“ ego intellexi in libris numerum an-
“ norum, de quo factus est sermo Do-
“ mini ad Jeremiam prophetam, ut
“ completerentur desolationis Jerusalem
“ septuaginta anni. Quid autem
“ desolationes Jerusalem Jeremiah in-
“ tellexerit, auctor libri secundi Pa-
“ ralip [c] clare nos docet his verbis:
“ Adduxit autem super eos regem
“ Chaldaeorum, et interfecit juvenes
“ eorum gladio in domo sanctuarii
“ sui. Non est misertus adolescentis, et
“ virginis, et senis, nec decrepiti qui-
“ dem; sed omnes tradidit in manibus
“ ejus, Universaque vasa domus do-
“ mini tam majora quam minora, et
“ Thesauros templi, et regis, et prin-
“ cipum transtulit in Babylonem. In-

[b] Cap. ix. 1, 2 [c] C. xxxvi. 17—23.
cenderunt

cenderunt hostes dominum Dei, destru-
 xeruntque murum Jerusalem, uni-
 versas tares combusserunt, et quic-
 quid pretiosum fuerat, demoliti sunt.
 Si quis evaserat gladium, datus in
 Babylonem, servivit regi et filiis ejus
 donec imperaret rex Persarum [d], et
 completeretur sermo Domini ex ore Je-
 remiae, ET CELEBRARET TERRA sab-
 bata sua: CUNCTIS ENIM DIEBUS
 DESOLATIONIS EGIT SABBATUM, us-
 que dum completerentur septua-
 ginta anni. Anno autem primo
 CYRI regis Persarum ad explendum
 sermonem Domini, quem locutus
 fuerat per os Jeremiae, suscitavit Do-
 minus spiritum CYRI regis Persarum:
 Qui jussit praedicari in universo
 regno suo, etiam per scripturam,
 dicens: *Hæc dicit CYRUS rex Per-*

[d] Evilmeradobus occisus fuit A. M. 4943.
 Cyrus rex Persarum successit patri suo A. M. 4944.
 annoque primo Olymp. LV.

146 CONSPECTUS TOTIUS OPERIS.

“ sarum: OMNIA REGNA TERRÆ dedit
“ mibi Dominus Deus COELI, et ipse
“ præcepit mihi ut ædificarem ei do-
“ mum in *Jerusalem*, quæ est in
“ *Judæa*: Quis ex vobis est in omni
“ populo ejus? Sit Dominus Deus suus
“ cum eo, et ascendat.” Attendite
jam, quæso, lectores eruditissimi; *Je-
remiah* clarè distinguit inter servitutem
regum *Juda* sub regibus *Babylonis*; et
desolationes *Jerusalem*, et sabbatismum
terræ: Illa cœpit ab anno 4 *Jeboiakim*,
et duravit septuaginta annis usque ad
mortem *Iloarudami*; desolationes autem
Jerusalem et sabbatismus terræ cœpe-
runt ab urbe excisa, et templo *Dei* in-
censo A. M. 4894; et perdurarunt sep-
tuaginta annis usque ad annum primum
Cyri regis *Persarum*, hoc est, ad A.
M. 4964, in quo *Cyrus* successit *Asty-
agi* five *Dario Medo* in regnum *Me-
dorum*: Hæc autem omnia conve-
niunt cum canone nostro. Hic au-
tem

CONSPECTUS TOTIUS OPERIS. 14,

tem primus annus CYRI est terminus
à quo incipit celeberrima illa *prophetia*
Danielis de LXX. Hebdomadibus: Faxit
Deus Optimus Maximus ut vitam et
vires nobis concedat ad demonstrandum
ex *scriptura sacra*, aliisque *historicis*
fide dignis, quod *ea integre completa*
fuerit in *incarnatione Verbi*, et *nativi-*
tate Domini et Salvatoris nostri Jesu
Christi anno mundi 5500; anno pri-
mo Olymp. 194, anno urbis conditæ
750; annoque ær. Nab. 745.

CUM tempus *historicum* à primo an-
no CYRI regis Persarum, A. M. 4965;
anno U. C. 215; annoque ær. Nab.
210. et deinceps, satis accurate di-
gestum fit à Clariss. *Petavio*, aliisque
chronologis, per *Olympiades*, per an-
nos urbis conditæ, et per annos æræ
Nabonassari; concludam hunc articu-
lum de intervallis temporum cum in-
signi illo testimonio *Georgii Syncelli de*

148 CONSPECTUS TOTIUS OPERIS.

cbronologia veterum Hebræorum; quod,
 interprete Goano, sic se habet [e]:
 "Judæi à Chaldæis per Abrahamum
 orti, vero Moysis spiritu imbuti,
 "qua decet homines à fastu alienos sui-
 "que memores, modestiâ, EX RELICTIS
 "SIBI HEBRÆORUM MONUMENTIS,
 "annorum quinquies millium et quingen-
 "torum numerum usque AD SALUTARIS
 "VERBI adventum sub Cæsarum im-
 "perio mundo vulgatum posteris tra-
 "diderunt.

III. Et postremo; ad observatio-
 nes cœlestes quod attinet, Chronologi
 recentiores putant, quod inter omnes
 Epochas temporum antiquarum, Sola
 æra Nabonassari demonstrari possit ex
 observationibus cœlestibus. Sed quam-
 vis hoc verum sit in omnibus systema-
 tibus, quæ per supputationes retror-
 sum actas seriem temporum antiquo-

[e] Chronogr. p. 17, 18.

rum

num investigant; res tamen longe aliter se habet in canone nostro, quæ incipit à *creatione mundi* et procedit juxta naturalem seriem temporis usque ad *Christum natum*: Nam sicut illi ex *observationibus cœlestibus tempore Nabonassari et Mardokempadi factis*; et ex *canone regum mathematico Ptolemæi demonstrant* quod ab *anno primo Nabonassari ad Christum natum*, an. U. C. 750 effluxerint anni 745; sic et nos ex *eisdem observationibus cœlestibus*, et ex *canonibus patriarcharum, Judicum, et regum Judah et Israælis, aliisque historicis fide dignis demonstramus*, quod ab *orbe condito* ad *annum primum ejusdem Nabonassari effluxerint anni 4755*; et proinde quod ab *orbe condito* ad *Christum natum effluxerint anni 5500 præcisè*. Nam secundum rationes *lxx interpretum*; hoc est, juxta canones veterum *Hebræorum*, ab *orbe condito ad exodum filiorum Israæl ex Ægypto*, effluxe-

150 CONSPETCUS TOTIUS OPERIS.

effluxerant anni 3833; Secundum
Clementem Alexandrinum [f] ab *Exodo*
ad initium istius periodi Sothiacæ, quæ
currebat in *Ægypto* tempore *Nabonassari*
regis *Babylonis*, effluxerant
anni 345; et ab initio istius periodi
Sothiacæ, ad annum primum *Nabonassari*
effluxerant (ex natura periodi
Sothiacæ [g]) anni 577. Iste autem
tres summæ in unum collecti, confi-
ciunt annos 4755; quibus si addas
annos 745 à primo *Nabonassari* ad
Christum, conficitur, quod ab orbe
condito ad *Christum* natum effluxerint
anni 5500 præcisè. Q. E. D.

[f] Strom. I. § xvi. p. 335.

[g] Juxta canonem chronologicum *Petavii*,
periodus Sothiaca, quæ currebat tempore *Nabonassari*,
desit anno æra Nab. 883 exeunte: Secundum
doctrinam *Ægyptiorum*, sequens *periodus* cœpit à
20mo die Julii ær. Nab. 884, quo anno, primus
dies primi mensis *Tbos* conveniebat cum exortu
Heliaco Syrii. Quare si a periodo annorum 1460,
subducas annos 883; restabunt pro intervallo ab
initio istius periodi ad primum annum *Nabonassari*
anni 577.

Hæc

Hæc impræsentiarum sufficient: Si quis autem aliis accuratius et lucidius investigare et demonstrare poterit verum temporis intervallum ab ORBE CONDITO ad CHRISTUM NATUM, erit is mihi inter charissimos; eique in hoc stadio palmam victricem merito deferendam esse perlibenter agnoscam,

Τῷ Αὐτῷ Ω, τῷ πρώτῳ καὶ τῷ ἐσχάτῳ τῷ λούσαντι ἡμᾶς ἐκ τῶν Ἀμαρτιῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτῷ Μόνῳ Σοφῷ Θεῷ Σωτῆρι ἡ δόξη καὶ μεγαλοσύνη, κράτος καὶ ἐξουσία, καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τὰς αἰώνας. Αμήν.

F I N I S.

SIC corrigere; p. 13. l. 3. *pro data lege date.*
P. 37. l. ult. *pro Mes- lege Mis-*
Page 45. Lin. 14. *pro ducendum lege deductum*
64. 7. *pro Historicam lege Historiam*
89. In Not. l. ult. *pro dissentiat lege dissentiat*
97. 16. *pro 215. lege 225.*
98. l. penult. *pro aliquos lege aliquot*
112. 10. *pro is est. lege hoc est,*
115. 11. *pro Arbaces lege Arbacis*
119. 11. *pro Sicyniorum lege Sicyoniorum.*
121. l. penult. *pro Orthopoles lege Orthopolis.*
127. 6. *pro πῶν lege τῶν*
144. 8. *pro autem desolationes lege autem per desolationes.*